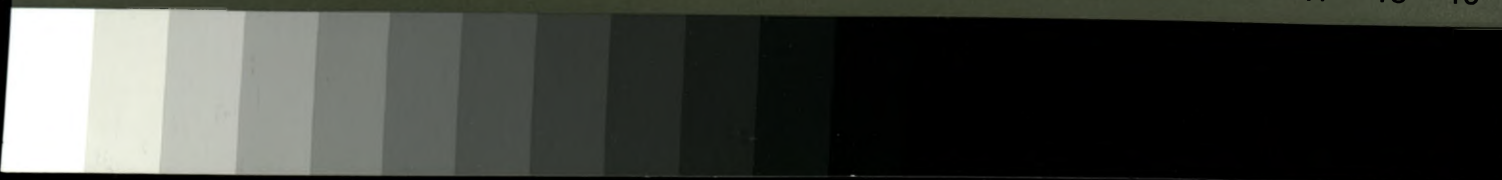

Grey Scale #13

DANES PICTA .COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

27

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
INSTYTUT DOWODZENIA

Egz. Nr 5

Płk Józef HALIK
Ppłk Jarosław WOŁEJSZO

ĆWICZENIE METODYCZNE Nr 141

DOWODZENIE
BATALIONEM ZMECHANIZOWANYM (CZOŁGÓW)
W DZIAŁANIACH TAKTYCZNYCH

WARSZAWA

67942

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH

INSTYTUT DOWODZENIA

Egz. nr ...5

Płk Józef HALIK
Ppłk Jarosław WOŁEJSZO

DOWODZENIE

BATALIONEM ZMECHANIZOWANYM /CZOŁGÓW/

W DZIAŁANIACH TAKTYCZNYCH

(ĆWICZENIE METODYCZNE Nr 141)

Kawty

**PRZYGOTOWANIE ĆWICZENIA TAKTYCZNEGO
BATALIONU
/RÓWNORZĘDNEGO/**

SPIS TREŚCI

1. Plan przeprowadzenia ćwiczenia metodycznego.
2. Opracowanie metodyczne zajęcia 1.
3. Opracowanie metodyczne zajęcia 2.
4. Opracowanie metodyczne zajęcia 3.
5. Opracowanie metodyczne zajęcia 4.
6. Opracowanie metodyczne zajęcia 5.
7. Opracowanie metodyczne zajęcia 6.
8. Opracowanie metodyczne zajęcia 7.
9. Założenie do ćwiczenia metodycznego nr 141.
10. Wytyczne kierownika ćwiczenia (dowódcy brygady).
11. Dokumentacja ćwiczenia
  - 11.1 Koncepcja metodyczno-taktyczna ćwiczenia taktycznego batalionu (część metodyczna).
  - 11.2 Plan przeprowadzenia ćwiczenia taktycznego batalionu – część opisowa.
  - 11.3 Plan przeprowadzenia ćwiczenia taktycznego – część graficzna. Mapa 1:50 000 – (*autorska - teczka*).
  - 11.4 Założenie taktyczne (część opisowa).
  - 11.5 Założenie taktyczne – Załącznik 1: Położenie wojsk o 250600LIS - kalka. (*autorska - teczka*)
  - 11.6 Plan pozorowania pola walki – Mapa 1:25 000 (*autorska - teczka*)
  - 11.7 Legenda do planu pozorowania pola walki i działań przeciwnika
  - 11.8 Schemat sytuacji tarczowej – szkic na papierze (*autorski - teczka*)

PLAN
PRZEPROWADZENIA ĆWICZENIA METODYCZNEGO
NR 141

**I. TEMAT: PRZYGOTOWANIE ĆWICZENIA TAKTYCZNEGO
BATALIONU /RÓWNORZĘDNEGO/**

II. CELE SZKOLENIOWE:

1. Nauczyć studentów procedur opracowania ćwiczenia taktycznego batalionu /równorzędnego/.
2. Doskonalic umiejętności stosowania procedur w czasie opracowania graficznych i opisowych dokumentów ćwiczenia.
3. Sprawdzić znajomość treści dokumentów normatywnych dotyczących przygotowania i prowadzenia ćwiczeń w SZ RP i innych armiach NATO.

III. RODZAJ ĆWICZENIA: ćwiczenie grupowe w sali.

IV. STRUKTURA ĆWICZENIA METODYCZNEGO /UKŁAD ZAJĘĆ/:

Nr zajęcia	Temat zajęcia	Liczba godzin	Materiały dla studentów		
			założenie	mapa/kalka	papier
1.	Analiza wytycznych do ćwiczenia taktycznego batalionu.	1			
2.	Wypracowanie koncepcji przygotowania i przeprowadzenia ćwiczenia taktycznego batalionu	3	Jedno założenie na zespół szkoleniowy	Mapa 1:50000 po 5 kpl. na grupę	Formatu A-3 po 3 ark. na zespół

Nr zajęcia	Temat zajęcia	Liczba godzin	Materiały dla studentów		
			założenie	mapa/kalka	papier
3.	Opracowanie planu przeprowadzenia ćwiczenia taktycznego batalionu ze strzelaniem.	4	(3-4 osoby)	szkoleniową	szkoleniowy
4.	Opracowanie założenia taktycznego.	2	Jedno założenie na zespół szkoleniowy (3-4 osoby)	Kalka po 1 szt. (ark. 1,5x1) na zespół szkoleniowy	Po 2 ark. Na zespół szkoleniowy
5.	Opracowanie dokumentacji do ćwiczenia taktycznego batalionu (planu pozorowania pola walki i działań przeciwnika).	4	Jedno założenie na zespół szkoleniowy (3-4 osoby)	Mapa 1:25000 po 5 kpl. na grupę szkoleniową	Po 2 ark. Na zespół szkoleniowy
6.	Opracowanie dokumentacji do ćwiczenia taktycznego batalionu (schematu sytuacji tarczowej i naliczanie amunicji do strzelania).	2			
7.	Omówienie ćwiczenia.	1			
RAZEM		17			

V. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

- Ćwiczenie metodyczne należy prowadzić po cyklu zajęć traktujących o obronie batalionu i brygady.
- Na kilka dni przed zajęciem 1 należy udzielić studentom szczegółowego instruktażu dotyczącego:
  - celu i struktury ćwiczenia (układu zajęć);
  - roli, w jakiej występują studenci w ćwiczeniu;
  - sposobu osiągnięcia celów szkoleniowych ćwiczenia;
  - materiałów dydaktycznych i kreślarskich (założenia, mapy, kalki, papier, literatura itp.);
  - wiadomości i umiejętności z taktyki ogólnej, taktyki rodzajów wojsk niezbędnych do opracowania ćwiczenia taktycznego batalionu, w tym zwłaszcza czynności dowódcy, komórek organizacyjnych sztabu (S1 – S6) w zakresie przygotowania i prowadzenia walki, wykonania graficznie i opisowo

planu obrony i natarcia batalionu, układu i treści zadań bojowych dla batalionu;

- zakresu wiadomości metodycznych objętych pytaniami wprowadzającymi (kontrolnymi) do każdego zajęcia ćwiczenia metodycznego;
- sposobu zaliczenia ćwiczenia metodycznego.

3. Przed każdym następnym zajęciem należy udzielić studentom instruktażu, uwzględniając zakres przygotowania teoretycznego i praktycznego określonych dokumentów w czasie samodzielnego studiowania (nauki własnej).

4. W każdej grupie szkoleniowej należy dokonać podziału studentów na 3-4 zespoły autorskie, w których rolę głównego autora i współautorów ćwiczenia spełniać będą oficerowie wojsk pancernych i zmechanizowanych, a oficerowie rodzajów wojsk uczestniczyć będą w zajęciach prowadzonych przez wykładowców rodzajów wojsk.

5. Przebieg każdego zajęcia w ćwiczeniu metodycznym powinien uwzględniać:

a) *część wstępną*, a w niej:

- podanie tematu, celu i zagadnień szkoleniowych;
- pytania kontrolne (wprowadzające) w tym jedno dotyczące metodyki szkolenia operacyjno-taktycznego, drugie – związane z tematem zajęcia;
- wprowadzenie w sytuację szkoleniową (w tok pracy zespołu autorskiego);

b) *część główną*, a w niej:

- określenie czynności głównego autora i pozostałych oficerów zespołu;
- ustalenie potrzeby, formy oraz treści opracowania dokumentu ćwiczenia będącego tematem zajęcia;
- praca zespołu (tylko w zajęciach, w których liczba godzin jest większa niż dwie godziny) dla opracowania (dokończenia) określonego dokumentu ćwiczenia;
- referowanie przez głównych autorów (wyznaczonych oficerów) rezultatów swojej pracy nad opracowaniem określonego dokumentu ćwiczenia;

- dyskusja w grupie szkoleniowej przy współudziale wykładowcy (prowadzącego zajęcia);
- podsumowanie dyskusji przez wykładowcę (prowadzącego zajęcia), w tym wykazanie zalet i wad przedstawionych rozwiązań (dokumentów) wykonanych przez poszczególne zespoły;

c) *część końcowa*, a w niej:

- ocena stopnia osiągnięcia celu zajęcia;
- ocena stopnia przygotowania się studentów do zajęcia i wykonania określonego dokumentu w czasie nauki własnej;
- sprecyzowanie zadań do wykonania w czasie samodzielnego studiowania (nauki własnej).

6. Główny wysiłek kształcenia należy skierować na nauczenie studentów umiejętności analizy informacji zawartych w wytycznych kierownika ćwiczenia stanowiących podstawę do jego opracowania oraz sformułowania szczegółowej koncepcji metodyczno-taktycznej ćwiczenia.

7. Na każdym zajęciu nauczyciel akademicki jest w gotowości do osobistego zademonstrowania i omówienia czynności głównego autora (współautora) w toku opracowania ćwiczenia taktycznego.

8. Po ćwiczeniu metodycznym studenci powinni znać pełną charakterystykę ćwiczenia taktycznego batalionu ze strzelaniem /równorzędnego/ i umieć praktycznie wykonać podstawowe dokumenty ćwiczenia, a w szczególności koncepcję metodyczno-taktyczną i plan przeprowadzenia ćwiczenia.

9. Dla opracowania dokumentów graficznych ćwiczenia zaleca się stosować mapy o następującej nomenklaturze:

a) **mapa 1:50 000:**

N-33-91, 92, 93, – A, B, C, D;

N-33-103, 104, 105 – A, B, C, D

b) **mapa 1:25 000:**

N-33-92-A-c, d;

N-33-92-B,d;

N-33-92-C-a, b, c, d;

N-33-92-D-a, c;

N-33-104-A-d, b;

N-33-104-B-a.

10. Studenci w celu przygotowania się do zajęć (ćwiczenia metodycznego) powinni przestudiować literaturę:

- a) Instrukcja o przygotowaniu i prowadzeniu ćwiczeń z wojskami. Szt. Gen. WP. Warszawa 1995, nr bibl. 4609/R;
- b) Halik J., Murawski T., Ślemp WŁ.: Przygotowanie i prowadzenie ćwiczeń w wojskach lądowych sił zbrojnych państw NATO. AON, Warszawa 1998, nr bibl. S/3857;
- c) Łysiak I.: Metodyka przygotowania i prowadzenia batalionowego ćwiczenia taktycznego ze strzelaniem. AON, Warszawa 1995, nr bibl. S/2846;
- d) Halik J., System szkolenia wojsk lądowych Sił Zbrojnych RP w czasie pokoju cz. I, II, III. AON Warszawa 2002, nr bibli. S/5172; S/5172; S/5173.
- e) Halik J., Wołęjszo J., Ćwiczenia wojskowe Sił Zbrojnych RP w aspekcie interoperacyjności w ramach NATO, AON, Warszawa.
- f) Wołęjszo J., Fiołna Z., Dowodzenie brygadą zmechanizowaną (pancerną) w obronie, AON Warszawa 2002

OPRACOWANIE METODYCZNE

1 zajęcia grupowego

1. TEMAT: ANALIZA WYTYCZNYCH DO ĆWICZENIA TAKTYCZNEGO BATALIONU

2. CELE SZKOLENIOWE:

2.1. Uczyć studentów analizy informacji zawartych w wytycznych kierownika ćwiczenia stanowiących podstawę do opracowania dokumentacji ćwiczenia

2.2. Doskonalić studentów w zakresie umiejętności przygotowania ćwiczeń taktycznych na szczeblu pododdziału.

2.3. Sprawdzić studentów ze znajomości dokumentów normujących procedury przygotowania i prowadzenia ćwiczeń w SZ RP i innych armiach NATO.

3. CZAS: 1 godziny lekcyjne (1 x 45 min. = 45 min.).

4. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU ZAJĘCIA:

4.1. Część wstępna **10 min.**

4.2. Część główna **30 min.**

4.2.1. *Analiza sytuacji szkoleniowej oddziału i danych dotyczących ćwiczenia taktycznego batalionu* **10 min.**

4.2.2. *Analiza wytycznych kierownika ćwiczenia* **20 min.**

4.3. Część końcowa **5 min.**

5. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

5.1. Na kilka dni przed zajęciem 1 przeprowadzić ze studentami instruktaż, w czasie którego nakazać:

- a) pobranie z biblioteki założenia, wytycznych kierownika oraz kompletu map 1:50000;
- b) wykonanie zadań podanych w założeniu w szczególności analizy sytuacji szkoleniowej brygady oraz wytycznych kierownika ćwiczenia
- c) w czasie zajęcia 1 być w gotowości w roli głównego autora do przedstawienia wniosków z przeprowadzonej analizy sytuacji szkoleniowej brygady i wytycznych kierownika ćwiczenia

6. PRZEBIEG ZAJĘCIA:

6.1. Część wstępna:

10 min.

- a) podanie tematu, celu i zagadnień szkoleniowych;
- b) sprawdzenie przygotowania studentów do zajęcia:
  - sklejona i opisana mapa (9 ark.) 1:50000;
  - folia przezroczysta przymocowana do mapy;
  - pytania kontrolne (wprowadzające): **Podstawa i ogólne procedury przygotowania ćwiczenia taktycznego batalionu; charakterystyka ćwiczenia taktycznego batalionu;**
- c) wprowadzenie w sytuację szkoleniową:

Wykładowca podaje, że kierownik sekcji operacyjnej S3 brygady został wyznaczony na kierownika zespołu autorskiego do opracowania ćwiczenia taktycznego batalionu. Do tej pory zapoznał się on z danymi dotyczącymi ćwiczenia¹, zna też wytyczne w tym zakresie wydane mu przez kierownika ćwiczenia (dowódcę brygady). Aktualnie dokonuje analizy danych i wytycznych kierownika ćwiczenia oraz przystępuje do wypracowania koncepcji metodyczno-taktycznej ćwiczenia

---

¹ Dane dotyczące ćwiczenia oficer sekcji operacyjnej posiada z Planu zasadniczych przedsięwzięć Brygady na rok ... oraz z analizy sytuacji szkoleniowej brygady

6.2. Część główna

30 min.

Wykładowca wykorzystując foliogram przedstawia układ pracy kierownika ćwiczenia, a następnie zespołu autorskiego. Oznajmia, że główny autor ćwiczenia zapoznał się z danymi dotyczącymi ćwiczenia oraz wytycznymi kierownika ćwiczenia, dokonuje ich analizy i przystępuje do sformułowania koncepcji metodyczno-taktycznej ćwiczenia. Aktualnie jest w gotowości do przedstawienia wniosków z analizy sytuacji szkoleniowej oraz wytycznych kierownika.

6.2.1. *Analiza sytuacji szkoleniowej brygady, i danych dotyczących ćwiczenia taktycznego batalionu* 10 min.

6.2.2. *Analiza wytycznych kierownika ćwiczenia* 10 min.

6.2.3. *Omówienie wniosków wynikających z analizy sytuacji szkoleniowej i wytycznych kierownika ćwiczenia taktycznego batalionu* 10 min.

6.3. Część końcowa

5 min.

- a) ocena stopnia osiągnięcia celu zajęcia oraz podkreślenie ważności analizy sytuacji szkoleniowej oraz wytycznych stanowiących podstawę (do przygotowania ćwiczenia tzn. sformułowania koncepcji metodyczno-taktycznej ćwiczenia;
- b) ocena stopnia przygotowania się studentów i pracy w czasie zajęcia;
- c) określenie zadania na naukę własną (przygotowanie się do opracowania koncepcji metodyczno-taktycznej w formie graficznej i opisowej);
- d) ustalenie sposobu realizacji zajęcia 2.

OPRACOWANIE METODYCZNE

2 zajęcia grupowego

1. TEMAT: WYPRACOWANIE KONCEPCJI PRZYGOTOWANIA I PRZEPROWADZENIA ĆWICZENIA TAKTYCZNEGO BATALIONU

2. CELE SZKOLENIOWE:

2.1. Uczyć studentów pracy planistycznej zespołu autorskiego przy wypracowaniu koncepcji przygotowania i przeprowadzenia ćwiczenia batalionu.

2.2. Doskonalić studentów w zakresie umiejętności przygotowania ćwiczeń taktycznych na szczeblu pododdziału.

2.3. Sprawdzić studentów ze znajomości dokumentów normujących procedury przygotowania i prowadzenia ćwiczeń w SZ RP i innych armiach NATO.

3. CZAS: 4 godziny lekcyjne (3 x 45 min. = 135 min.).

4. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU ZAJĘCIA:

4.1. Część wstępna	10 min.
4.2. Część główna	120 min.
4.2.1. <i>Sformułowanie koncepcji metodycznej</i>	50 min.
4.2.2. <i>Sformułowanie koncepcji taktycznej</i>	70 min.
4.3. Część końcowa	5 min.

5. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

- a) do zajęcia 2 studenci pobierają papier i przygotowują się teoretycznie z problematyki związanej z opracowaniem (układ i treść) koncepcji metodyczno-taktycznej;

- b) w czasie zajęcia studenci pod kierunkiem wykładowcy opracowują część graficzną i opisową koncepcji metodyczno-taktycznej według wniosków przyjętych w zajęciu 1.

6. PRZEBIEG ZAJĘCIA:

6.1. Część wstępna

10 min.

- a) podanie tematu, celu i zagadnień szkoleniowych;
- b) sprawdzenie przygotowania studentów do zajęcia:
- mapa, materiały i przybory kreślarskie jak do zajęcia 1;
  - pytania kontrolne (wprowadzające): Proszę przedstawić **formę i treść koncepcji metodycznej; formę i treść koncepcji taktycznej;**

- c) wprowadzenie w sytuację szkoleniową:

Wykładowca podaje, że zespoły autorskie po dokładnej analizie wytycznych kierownika przystępują do sformułowania koncepcji metodyczno-taktycznej.

6.2. Część główna

120 min.

Wykładowca wykorzystując foliogram przedstawia studentom układ i treść części graficznej i opisowej koncepcji metodyczno-taktycznej ćwiczenia taktycznego batalionu ze strzelaniem.

W wyznaczonym przez wykładowcę czasie studenci równolegle w poszczególnych zespołach kolejno opracowują poszczególne części i punkty koncepcji.

Pod koniec zajęcia poszczególne zespoły autorskie przedstawiają wykładowcy wypracowane koncepcje metodyczno-taktyczne ćwiczenia. Niekompletne koncepcje metodyczno-taktyczne ćwiczenia studenci uzupełniają w czasie nauki własnej i przedstawiają do akceptacji wykładowcy (prowadzącemu zajęcia) w części wstępnej zajęcia 3

6.2.1. Sformułowanie koncepcji metodycznej

50 min.

6.2.2. Sformułowanie koncepcji taktycznej

70 min.

- a) ocena stopnia osiągnięcia celu zajęcia oraz podkreślenie ważności ostatecznego sformułowania koncepcji ćwiczenia przez zespół autor-ski;
- b) ocena stopnia przygotowania się studentów do zajęcia 2 i pracy w toku zajęcia;
- c) określenie zadania na naukę własną (ewentualne dokończenie koncep-cji metodyczno-taktycznej) i przygotowanie się do opracowania planu przeprowadzenia ćwiczenia;
- d) ustalenie sposobu realizacji zajęcia 3.

OPRACOWANIE METODYCZNE

3 zajęcia grupowego

1. TEMAT: OPRACOWANIE PLANU PRZEPROWADZENIA ĆWICZENIA TAKTYCZNEGO BATALIONU

2. CELE SZKOLENIOWE:

2.1. Uczyć studentów sposobu pracy podczas opracowania planu przeprowadzenia ćwiczenia taktycznego batalionu.

2.2. Doskonalić studentów w zakresie umiejętności pracy w roli głównego autora (współautora) ćwiczenia taktycznego batalionu.

2.3. Sprawdzić studentów ze znajomości dokumentów normujących procedury przygotowania i prowadzenia ćwiczeń w SZ RP i innych armiach NATO.

3. CZAS: 4 godziny lekcyjne (4 x 45 min. = 180 min.).

4. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU ZAJĘCIA:

4.1. Część wstępna **10 min.**

4.2. Część główna **165 min.**

4.2.1. *Opracowanie części graficznej planu przeprowadzenia
ćwiczenia* **85 min.**

4.2.2. *Opracowanie części opisowej planu przeprowadzenia
ćwiczenia* **80 min.**

4.3. Część końcowa **5 min.**

5. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

a) do zajęcia 3 studenci przygotowują mapę 1:50000 i papier do opracowania części opisowej planu przeprowadzenia ćwiczenia;

- b) przed zajęciem studiują teren rejonu ćwiczenia pod względem topograficznym i taktycznym i konfrontują go z opracowaną wcześniej koncepcją;
- c) przygotowują się teoretycznie z problematyki dotyczącej planu przeprowadzenia ćwiczenia;
- d) w czasie zajęcia studenci pod kierownictwem wykładowcy opracowują w zespołach autorskich plan przeprowadzenia ćwiczenia taktycznego batalionu.

6. PRZEBIEG ZAJĘCIA:

6.1. Część wstępna

10 min.

- a) podanie tematu, celu i zagadnień szkoleniowych;
- b) sprawdzenie przygotowania studentów do zajęcia:
  - mapa, materiały i przybory kreślarskie jak do zajęcia 2;
  - pytania kontrolne (wprowadzające): ***Proszę przedstawić formę, treść i przeznaczenie planu przeprowadzenia ćwiczenia (części opisowej i graficznej);***
- c) wprowadzenie w sytuację szkoleniową:

Wykładowca podaje studentom, że zespół autorski po ostatecznym sformułowaniu koncepcji ćwiczenia, akceptacji jej przez kierownika ćwiczenia, przystępuje do opracowania planu przeprowadzenia ćwiczenia. Plan przeprowadzenia ćwiczenia jest najważniejszym dokumentem ćwiczenia i stanowi podstawę do opracowania pozostałych dokumentów ćwiczenia.

6.2. Część główna

165 min.

Wykładowca wykorzystując foliogram przedstawia studentom układ i treść planu przeprowadzenia ćwiczenia (części opisowej i graficznej). W wyznaczonym przez wykładowcę czasie studenci równolegle w poszczególnych zespołach kolejno opracowują poszczególne części i punkty planu przeprowadzenia ćwiczenia.

czenia. Pod koniec zajęcia poszczególne zespoły autorskie przedstawiają wykładowcy opracowany plan przeprowadzenia ćwiczenia.

6.2.1. *Opracowanie części graficznej planu* 85 min.

6.2.2. *Opracowanie części opisowej planu* 80 min.

6.3. *Cześć końcowa* 5 min.

- a) ocena stopnia osiągnięcia celu zajęcia oraz podkreślenie znaczenia planu podczas opracowania innych dokumentów ćwiczenia;
- b) ocena stopnia przygotowania się do zajęcia studentów i ich pracy w toku opracowania planu;
- c) określenie zadania na naukę własną (przygotowanie się do opracowania założenia taktycznego);
- d) ustalenie sposobu realizacji zajęcia 4.

OPRACOWANIE METODYCZNE

4 zajęcia grupowego

1. TEMAT: OPRACOWANIE ZAŁOŻENIA TAKTYCZNEGO

2. CELE SZKOLENIOWE:

2.1. Uczyć studentów sposobu opracowania założenia taktycznego.

2.2. Doskonalić studentów w zakresie umiejętności pracy w roli głównego autora (współautora) ćwiczenia taktycznego batalionu.

2.3. Sprawdzić studentów ze znajomości dokumentów normujących procedury przygotowania i prowadzenia ćwiczeń w SZ RP i innych armiach NATO.

3. CZAS: 2 godziny lekcyjne (2 x 45 min. = 90 min.).

4. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU ZAJĘCIA:

4.1. Część wstępna **10 min.**

4.2. Część główna **75 min.**

4.2.1. *Opracowanie części opisowej założenia taktycznego* **35 min.**

4.2.2. *Opracowanie części graficznej założenia taktycznego – „Położenie stron o ...”* **40 min.**

4.3. Część końcowa **5 min.**

5. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

a) do zajęcia 4 studenci przygotowują papier do opracowania części opisowej założenia taktycznego i kalkę techniczną do opracowania części graficznej założenia taktycznego;

b) przygotowują się teoretycznie z problematyki dotyczącej formy i treści założenia taktycznego;

- c) przed zajęciem studenci zapoznają się ze szczegółowym położeniem wyjściowym umieszczonym na planie przeprowadzenia ćwiczenia, które to położenie stanowi podstawę do opracowania części opisowej i załącznika nr1 do założenia taktycznego;
- d) w czasie zajęcia studenci pod kierownictwem wykładowcy opracowują równolegle w zespołach autorskich założenie taktyczne do ćwiczenia taktycznego batalionu.

6. PRZEBIEG ZAJĘCIA:

6.1. Część wstępna 10 min.

- a) podanie tematu, celu i zagadnień szkoleniowych;
- b) sprawdzenie przygotowania studentów do zajęcia:
  - mapa, materiały i przybory kreślarskie jak do zajęcia 3;
  - pytanie kontrolne (wprowadzające): *Proszę przedstawić: formę, treść i przeznaczenie założenia taktycznego (części opisowej i graficznej);*
- c) wprowadzenie w sytuację szkoleniową:

Wykładowca podaje studentom, że zespół autorski, po akceptacji planu przeprowadzenia ćwiczenia przez kierownika, przystąpił do opracowania pozostałych dokumentów, w tym założenia taktycznego.

6.2. Część główna 75 min.

Wykładowca wykorzystując foliogram przedstawia studentom układ, treść oraz stosowane formy założenia taktycznego.

W wyznaczonym przez wykładowcę czasie studenci równolegle w poszczególnych zespołach autorskich kolejno opracowują poszczególne części i punkty założenia taktycznego. Następnie rezultaty swojej pracy przedstawiają wykładowcy.

6.2.1. *Opracowanie części opisowej założenia taktycznego* 35 min.

6.2.2. *Opracowanie części graficznej założenia taktycznego* 40 min.

- a) ocena stopnia osiągnięcia celu zajęcia i podkreślenie znaczenia założenia taktycznego w momencie rozpoczęcia ćwiczenia dla ćwiczących;
- b) ocena przygotowania się do zajęcia studentów i ich pracy w toku opracowania założenia;
- c) określenie zadania na naukę własną (przygotowanie się teoretyczne i map 1:25000 do opracowania planu pozorowania pola walki i działań przeciwnika;
- d) ustalenie sposobu realizacji zajęcia 5.

OPRACOWANIE METODYCZNE

5 zajęcia grupowego

1. TEMAT: OPRACOWANIE DOKUMENTACJI DO ĆWICZENIA TAKTYCZNEGO BATALIONU (PLANU POZOROWANIA POLA WALKI I DZIAŁAŃ PRZECIWNIKA)

2. CELE SZKOLENIOWE:

2.1. Uczyć studentów sposobu pracy przy opracowaniu planu pozorowania pola walki i działań przeciwnika.

2.2. Doskonalić studentów w zakresie umiejętności przygotowania ćwiczeń taktycznych na szczeblu pododdziału.

2.3. Sprawdzić studentów ze znajomości dokumentów normujących procedury przygotowania i prowadzenia ćwiczeń w SZ RP i innych armiach NATO.

3. CZAS: 4 godziny lekcyjne (4 x 45 min. = 180 min.).

4. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU ZAJĘCIA:

4.1. Część wstępna 10 min.

4.2. Część główna 165 min.

4.2.1. *Analiza danych i przedstawienie koncepcji pozorowania pola walki i działań przeciwnika w ćwiczeniu taktycznym batalionu* 20 min.

4.2.2. *Opracowanie planu pozorowania pola walki i działań przeciwnika na mapie* 70 min.

4.2.3. *Opracowanie legendy do planu pozorowania pola walki i działań przeciwnika oraz załączników* 75 min.

4.3. Część końcowa 5 min.

5. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

- a) do zajęcia 5 studenci przygotowują mapę 1:25000 do opracowania planu pozorowania pola walki i działań przeciwnika i papier do opracowania legendy i załączników do planu;
- b) przed zajęciem studenci studiują teren na mapie na kierunku praktycznego działania ćwiczącego batalionu zgodnie z przygotowaną koncepcją pozorowania;
- c) przygotowują się teoretycznie z problematyki dotyczącej planu pozorowania pola walki i działań przeciwnika i opracowują koncepcje pozoracji w ćwiczeniu;
- d) w czasie zajęcia studenci pod kierownictwem wykładowcy opracowują równolegle w poszczególnych zespołach autorskich plan pozorowania pola walki i działań przeciwnika.

6. PRZEBIEG ZAJĘCIA:

6.1. Część wstępna

10 min.

- a) podanie tematu, celu i zagadnień szkoleniowych;
- b) sprawdzenie przygotowania studentów do zajęcia:
  - mapa 1:25000, materiały i przybory kreślarskie;
  - pytania kontrolne (wprowadzające): *Proszę przedstawić: Formę i treść oraz przeznaczenie planu pozorowania pola walki i działań przeciwnika (części graficznej na mapie i legendy);*
- c) wprowadzenie w sytuację szkoleniową:

Wykładowca podaje studentom, że zespół autorski po opracowaniu planu przeprowadzenia ćwiczenia przystępuje do opracowania pozostałych dokumentów w tym planu pozorowania pola walki i działań przeciwnika.

Wykładowca wykorzystując foliogram (opracowany dokument) przedstawia studentom układ i treść części graficznej na mapie i części opisowej w postaci legendy – planu pozorowania pola walki i działań przeciwnika.

W wyznaczonym przez wykładowcę czasie studenci równolegle w poszczególnych zespołach kolejno opracowują poszczególne części dokumentu. Pod koniec zajęcia poszczególne zespoły autorskie przedstawiają wykładowcy opracowany plan pozorowania pola walki i działań przeciwnika.

6.2.1. *Analiza danych i przedstawienie koncepcji pozorowania pola walki i działań przeciwnika* 20 min.

6.2.2. *Opracowanie planu pozorowania pola walki i działań przeciwnika na mapie* 70 min.

6.2.3. *Opracowanie legendy do planu pozorowania pola walki i działań przeciwnika oraz załączników* 75 min.

- a) ocena stopnia osiągnięcia celu zajęcia oraz podkreślenie znaczenia planu pozorowania dla realizmu ćwiczenia;
- b) ocena stopnia przygotowania się studentów do zajęć i pracy w toku jego trwania;
- c) określenie zadania na naukę własną (opracowanie schematu sytuacji tarczowej i przygotowanie się do naliczania figur i ilości amunicji do strzelania);
- d) ustalenie sposobu realizacji zajęcia 6.

OPRACOWANIE METODYCZNE

6 zajęcia grupowego

1. TEMAT: OPRACOWANIE DOKUMENTACJI DO ĆWICZENIA TAKTYCZNEGO BATALIONU (SCHEMAT SYTUACJI TARCZOWEJ I NALICZANIE AMUNICJI DO STRZELANIA)

2. CELE SZKOLENIOWE:

2.1. Uczyć studentów sposobu opracowania schematu sytuacji tarczowej oraz naliczania niezbędnej liczby amunicji do wykonania strzelania.

2.2. Doskonalić studentów w zakresie umiejętności pracy w roli autora ćwiczenia taktycznego.

2.3. Sprawdzić studentów ze znajomości dokumentów normujących procedury przygotowania i prowadzenia ćwiczeń w SZ RP i innych armiach NATO.

3. CZAS: 2 godziny lekcyjne (2 x 45 min. = 90 min.).

4. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU ZAJĘCIA:

4.1. Część wstępna 10 min.

4.2. Część główna 75 min.

4.2.1. *Analiza potrzeb i możliwości odbycia strzelania w ćwiczeniu taktycznym batalionu – omówienie projektu schematu sytuacji tarczowej* 35 min.

4.2.2. *Ustalanie liczby celów i figur bojowych oraz naliczanie ilości amunicji do strzelania dla pododdziałów zmechanizowanych i czołgów* 40 min.

4.3. Część końcowa 5 min.

5. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

- a) do zajęcia 6 studenci opracowują projekt schematu sytuacji tarczowej na kalce technicznej (papierze);
- b) przygotowują się teoretycznie z problematyki dotyczącej określenia liczby celów, figur bojowych i ilości amunicji do strzelania;
- c) w czasie zajęcia studenci przedstawiają wykładowcy projekt schematu sytuacji tarczowej, a następnie przedstawiają sposób obliczania liczby celów, figur i ilość amunicji potrzebnej do strzelania pododdziałów batalionu.

6. PRZEBIEG ZAJĘCIA:

6.1. Część wstępna

10 min.

- a) podanie tematu, celu i zagadnień szkoleniowych;
- b) sprawdzenie przygotowania studentów do zajęcia:
  - projekt schematu sytuacji tarczowej w ćwiczeniu taktycznym batalionu;
  - pytania kontrolne (wprowadzające): *Proszę przedstawić: zasady odwzorowania sytuacji taktycznej na schemacie sytuacji tarczowej; zasady naliczania amunicji do strzelania;*
- c) wprowadzenie w sytuację szkoleniową:

Wykładowca podaje studentom, że zespół autorski po opracowaniu planu przeprowadzenia ćwiczenia przystępuje do opracowania pozostałych dokumentów w tym schematu sytuacji tarczowej.

6.2. Część główna

75 min.

Wykładowca wykorzystując foliogramy (opracowany dokument) przedstawia studentom schemat sytuacji tarczowej, a także pokazuje tabele na podstawie, których określa się liczbę celów, figur bojowych oraz ilość amunicji do strzelania.

Następnie wykładowca poleca wyznaczonym studentom z poszczególnych zespołów autorskich przedstawić przygotowany schemat sytuacji tarczowej. Z kolei innym studentom poleca przedstawić sposób ustalenia ilości celów, figur bojowych na poszczególnych rubieżach, a następnie określić rodzaj środka ogniowego i ilość amunicji niezbędnej do ich zniszczenia.

6.2.1. *Analiza potrzeb i możliwości odbycia strzelania w ćwiczeniu taktycznym batalionu – omówienie schematu sytuacji tarczowej* 35 min.

6.2.2. *Ustalenie liczby celów i figur bojowych oraz naliczanie amunicji do strzelania dla pododdziałów zmechanizowanych i czołgów* 40 min.

6.3. Część końcowa 5 min.

- a) ocena stopnia osiągnięcia celu zajęcia oraz podkreślenie znaczenia schematu sytuacji tarczowej w tworzeniu realizmu ćwiczenia;
- b) ocena stopnia przygotowania się studentów do zajęć pod względem teoretycznym i praktycznego wykonawstwa dokumentów;
- c) określenie zadania na naukę własną (ostateczne opracowanie i złożenie wszystkich dokumentów ćwiczenia w teczkach);
- d) ustalenie sposobu realizacji zajęcia 7.

OPRACOWANIE METODYCZNE

7 zajęcia grupowego

1. TEMAT: OMÓWIENIE ĆWICZENIA

2. CELE SZKOLENIOWE:

2.1. Zapoznać studentów z zakresem, treścią i sposobami omówienia ćwiczeń i sprawozdawczości w SZ RP i innych armiach NATO.

2.2. Dokonać omówienia ćwiczenia metodycznego w sposób przyjęty w AON, ocenić pracę studentów w zespołach autorskich oraz indywidualne zaangażowanie w toku zajęć.

2.3. Wystawić studentom oceny (zaliczenie) zgodnie z przewidywanymi rygorami dydaktycznymi kształcenia w III semestrze studiów AON.

3. CZAS: 1 godzina lekcyjna (1 x 45 min. = 45 min.).

4. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU ZAJĘCIA:

4.1. Część wstępna	5 min.
4.2. Część główna	35 min.
4.2.1. <i>Omówienie ocena i sprawozdawczość ćwiczeń w SZ RP oraz innych armiach NATO</i>	15 min.
4.2.2. <i>Omówienie ćwiczenia metodycznego i ocena jego realizacji w zespołach autorskich i indywidualnie przez poszczególnych studentów</i>	20 min.
4.3. Część końcowa	5 min.

5. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

- a) zajęcie 7 jest ostatnim zajęciem ćwiczenia metodycznego. Studenci powinni do czasu realizacji tego zajęcia ostatecznie opracować dokumenty ćwiczenia oraz rozliczyć się z zajęć, w których nie brali udziału;
- b) w czasie zajęcia wykładowca dokonuje oceny ćwiczenia metodycznego w grupie szkoleniowej i następnie w poszczególnych zespołach autorskich. Po tym dokonuje oceny indywidualnej każdego studenta, wskazując dobre i słabsze strony ich przygotowania się i pracy w toku zajęć.

6. PRZEBIEG ZAJĘCIA:

6.1. Część wstępna

5 min.

- a) podanie tematu, celu i zagadnień szkoleniowych (scenariusza omówienia ćwiczenia);
- b) sprawdzenie przygotowania i złożenia przez poszczególne zespoły autorskie kompletu dokumentów ćwiczenia;
- c) wprowadzenie:

Wykładowca zapoznaje studentów z zakresem, sposobami oraz treścią omówienia (oceny) oraz sprawozdawczości w ćwiczeniach realizowanych w SZ RP i innych armiach NATO.

Po krótkiej (ewentualnej) dyskusji przechodzi do oceny ćwiczenia metodycznego wg wcześniej przedstawionego scenariusza.

6.2. Część główna

35 min.

Wykładowca zapoznaje studentów z problemami dotyczącymi omówienia (oceny) i sprawozdawczości w ćwiczeniach SZ RP i innych armii NATO, a następnie nakazuje kierownikom zespołów autorskich dokonać oceny przygotowania się oficerów – członków zespołów i pracy w toku zajęć.

*6.2.1. Omówienie (ocena) i sprawozdawczość w ćwiczeniach SZ RP
i innych armii NATO*

15 min.

6.2.2. Omówienie ćwiczenia metodycznego i ogólna ocena jego

*realizacji w zespołach autorskich i indywidualna poszczególnych
studentów*

20 min.

6.3. Część końcowa

5 min.

- a) ocena stopnia realizacji celów ćwiczenia metodycznego;
- b) ogólna informacja na temat kolejnych zajęć z przedmiotu Szkolenie Operacyjno-Taktyczne Wojsk Lądowych

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

**WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
INSTYTUT DOWODZENIA**

ZAŁOŻENIE

DO ĆWICZENIA METODYCZNEGO Nr 141

PRZYGOTOWANIE ĆWICZENIA TAKTYCZNEGO BATALIONU

Mapa 1: 50 000

**N-33-91, 92, 93 -A, B, C, D
N- 33-103, 104, 105 A, B, C,D**

I. SYTUACJA OGÓLNA

1. Zgodnie z Planem Zasadniczych Przedsięwzięć 1 BZ na 2003 rok w drugiej dekadzie czerwca na OC. DRAWSKO POMORSKIE planowane jest przeprowadzenie z 1 bz taktycznego ćwiczenia ze strzelaniem na temat: „Batalion zmechanizowany w obronie i natarciu”.
2. Głównym zadaniem szkoleniowym brygady na 2003 rok jest: „Przygotowanie i prowadzenie walki obronnej jako odwód dywizji. Organizacja i prowadzenie natarcia z bezpośredniej styczności z przeciwnikiem. Prowadzenie działań w terenie lesisto-jeziornym”.
3. Dowódca 1 BZ (kierownik ćwiczenia batalionowego) w obecności szefa sztabu wydał kierownikowi sekcji operacyjnej (głównemu autorowi ćwiczenia) wytyczne do opracowania ćwiczenia.

II. SYTUACJA SZCZEGÓŁOWA

1. Z planu zasadniczych przedsięwzięć 1 BZ wiadomo:
  - a) temat ćwiczenia: „Batalion zmechanizowany w obronie i natarciu”;
  - b) cel ćwiczenia: zgrać dowództwo, pododdziały batalionu, wzmocnienia i wsparcia w obronie i natarciu w terenie lesisto-jeziornym;
  - c) kierownik ćwiczenia: dowódca 1BZ;
  - d) skład uczestników ćwiczenia: 1 bz, kcz z bcz, da, drsap z ksap;
  - e) termin ćwiczenia: 24-27.11;
  - f) miejsce (rejon) ćwiczenia: OC. DRAWSKO POMORSKIE.
2. Z analizy wyników szkolenia pododdziałów brygady w minionym okresie wynika, że do słabiej opanowanych zagadnień należą:

w 1 bz:

- podejmowanie decyzji przez dowódców, w tym szczególnie prowadzenie rekonesansu, stawianie zadań bojowych i organizacja walki w terenie;
- wykorzystanie właściwości sprzętu bojowego w różnorodnym terenie;

w 1 kcz:

- przechodzenie z natarcia do obrony i odwrotnie;
- wykonywanie manewru sprzętem bojowym i pododdziałami.

3. Z Rozkazu Szefa Sztabu Generalnego WP do działalności Sił Zbrojnych RP w 2003 roku wynika, że główny wysiłek w szkoleniu dowództw i wojsk należy skierować na:

- przygotowanie i prowadzenie walki obronnej w różnych sytuacjach bojowych, kryzysowych, a także w ramach przeciwdziałania skutkom zagrożeń militarnych;
- usprawnienie metod pracy poszczególnych ogniw dowodzenia w zakresie kierowania oddziałami (pododdziałami) w walce.

4. OC. DRAWSKO POMORSKIE jest poligonem Wojsk Lądowych o następujących możliwościach szkoleniowych:

- szerokość – 25 km;
- głębokość – 20 km.

Pojemność szkoleniowa – DZ oraz zgrupowanie pododdziałów rozpoznawczych.

Pas taktyczny „Bucierz” – pojemność dwa bataliony (bz, bcz):

- głębokość – 20 km;
- możliwość prowadzenia ognia: od rubieży drogi brukowanej KONOTOP-BUCIERZ do rubieży CZERWONEGO MURU – ze wszystkich rodzajów broni siłami do wzmocnionej kompanii (kz, kcz).

UWAGA: szczegółowa charakterystyka poligonów Wojsk Lądowych zamieszczona została w wydawnictwie: Kulczyński S., Groskrejc J.: Baza poligonowa Wojsk Lądowych WP. AON, Warszawa 1995, nr bibl. 464/F.

III. DANE DODATKOWE

1. 1 BZ będzie realizować szkolenie poligonowe na OC. DRAWSKO POMORSKIE od 1-go do 30-go listopada.
2. Ukompletowanie 1 BZ wynosi:
  - w ludziach – 65 %;
  - w sprzęcie bojowym – 100 %.
3. Za koordynację pracy zespołu autorskiego w okresie przygotowania ćwiczenia odpowiedzialny jest szef sztabu 1 BZ.
4. 1 BZ wyposażona jest w czołgi T-72 i BWP-1.

IV. PRACA DO WYKONANIA

1. Przystudiować:
  - a) Instrukcję o przygotowaniu i prowadzeniu ćwiczeń taktycznych z wojskami w Siłach Zbrojnych RP, Szt.Gen., Warszawa 1995, nr bibl. 4609/R;
  - b) Metodykę przygotowania i prowadzenia ćwiczeń taktycznych i operacyjnych w Wojskach Lądowych, AON, Warszawa 1993, nr bibl. S/2242;
  - c) Łysiak I.: Metodyka przygotowania i prowadzenia batalionowego ćwiczenia taktycznego ze strzelaniem, AON, Warszawa 1995, nr bibl. S/2846;

2. Wydzielić w grupie szkoleniowej 3-4 zespoły autorskie, gdzie rolę głównego autora będzie spełniał oficer ogólnowojskowy, a pozostali studenci według specjalności wojskowych będą współautorami.
3. Zapoznać się i zrozumieć sytuację szkoleniową w 1 BZ i być w gotowości do przyjęcia wytycznych kierownika ćwiczenia.
4. Pobrać i skleić mapy 1: 50 000 i 1: 25 000.

WYTYCZNE
KIEROWNIKA ĆWICZENIA
(dowódcy brygady)

Ćwiczenie taktyczne dla 1 bz należy przygotować według następującej koncepcji metodyczno-taktycznej.

A. KONCEPCJA METODYCZNA:

**I. TEMAT ĆWICZENIA: BATALION ZMECHANIZOWANY
W OBRONIE I NATARCIU.**

II. Cele szkoleniowe:

1. Zgrać dowództwo batalionu, pododdziały batalionu, wzmocnienia i wsparcia w przygotowaniu i prowadzeniu obrony i natarcia w terenie lesisto-jeziornym.
2. Doskonalić ćwiczących w przyjmowaniu ugrupowania bojowego i organizacji systemu ognia w rzeczywistych warunkach terenowych.
3. Sprawdzić osiąganie pełnej gotowości bojowej (z ograniczeniami czasu pokoju) w tymczasowym rejonie przebywania ćwiczących.

III. Główne zagadnienia szkoleniowe i ich wstępny podział na etapy oraz czas ich realizacji:

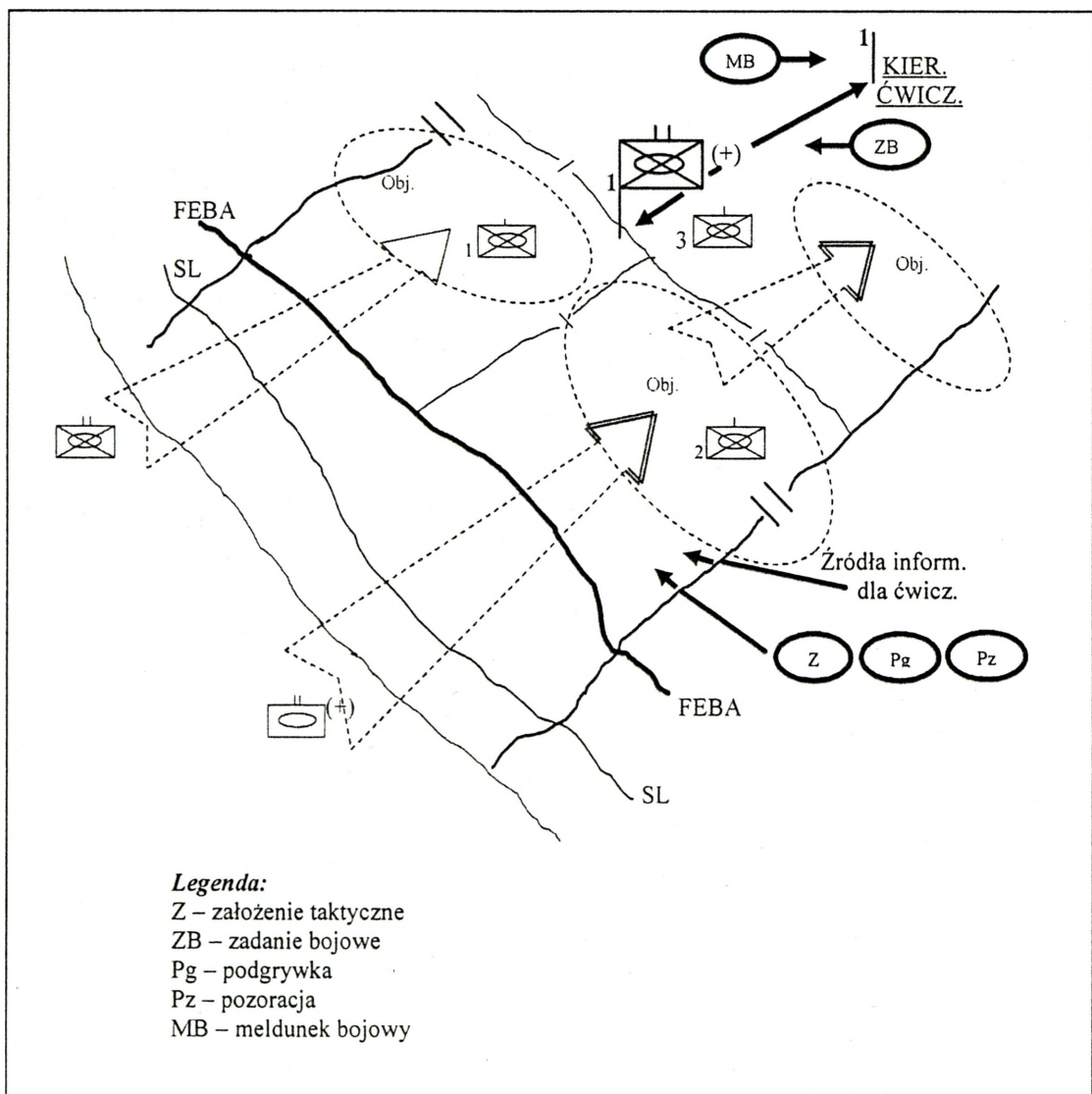
ETAP	CZAS	ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE
ROZRUCH ĆWICZENIA	określają studenci	1. Ogłoszenie alarmu. 2. Zajęcie rejonu ześrodkowania. 3. Sprawdzenie osiągnięcia przez ćwiczących gotowości bojowej w rejonie ześrodkowania.

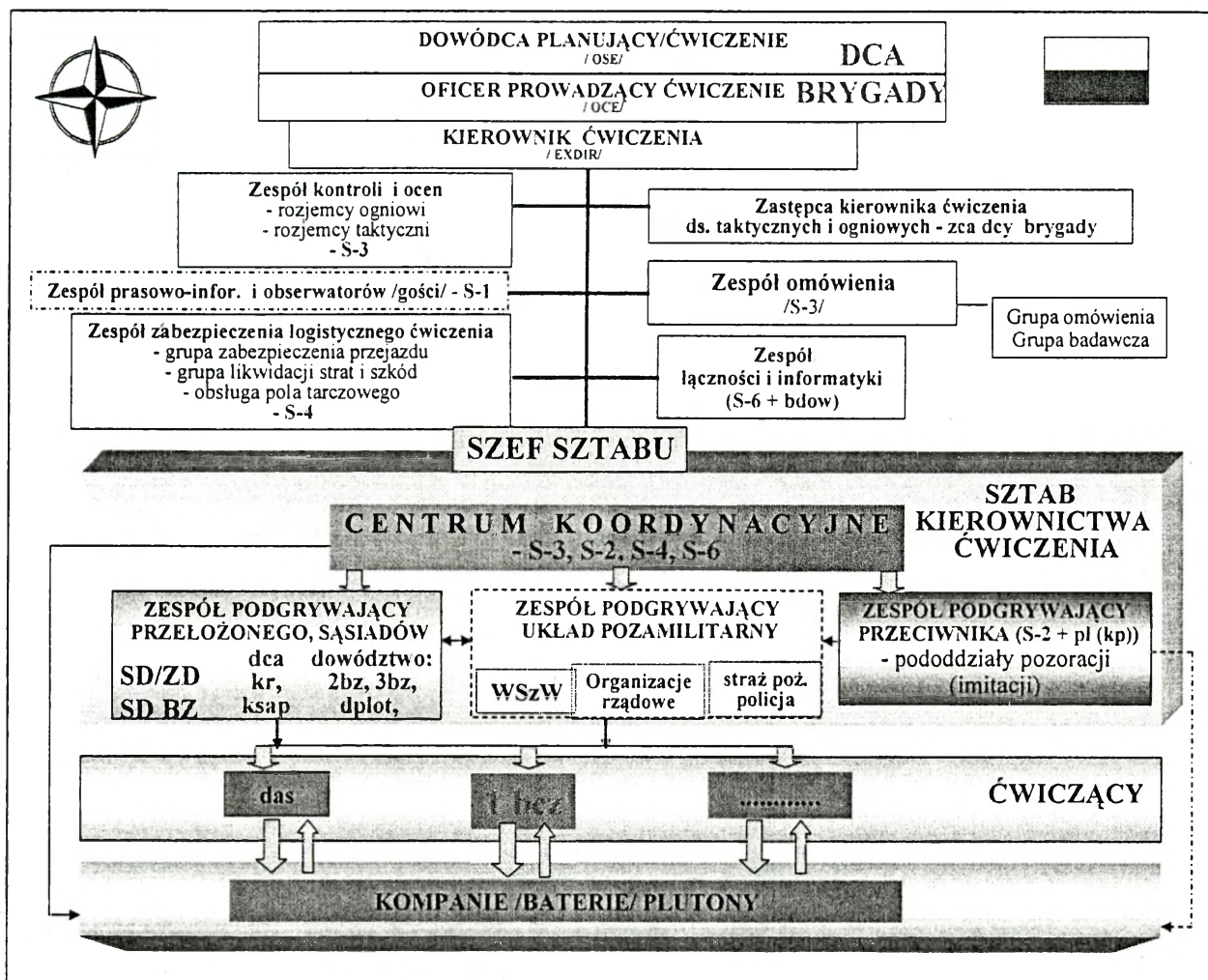
		4. Zapoznanie ćwiczących z sytuacją wyjściową do ćwiczenia
I. Obrona bz	określają studenci	1. Przygotowanie obrony bez styczności z przeciwnikiem. 2. Prowadzenie walki obronnej.
II. Natarcie bz	określają studenci	1. Przygotowanie natarcia z bezpośredniej styczności z przeciwnikiem. 2. Prowadzenie natarcia z forsowaniem przeszkody wodnej.
ZAKOŃCZENIE ĆWICZENIA	określają studenci	1. Przemieszczenie batalionu do rejonu czasowego pobytu. 2. Odtworzenie zdolności bojowej 3. Omówienie ćwiczenia

IV. Skład ćwiczących:

1 bz;
1 kcz z 1 bcz;
da;
drsap z ksap.

V. Ogólna struktura organizacyjna ćwiczenia i skład kierownictwa ćwiczenia:

VI. Sposób rozpoczęcia, przebiegu i zakończenia.

Ćwiczenie rozpocznie się w nocy z 24 na 25 listopada ogłoszeniem stanu pełnej gotowości bojowej przez służbę operacyjną w rejonie pobytu, obozowiska KONOTOP. Ćwiczący batalion ze środkami wzmocnienia przegrupuje się do rejonu alarmowego (wyznaczonego na czas pobytu na poligonie), a po sprawdzeniu gotowości bojowej otrzyma założenie i zadanie do zajęcia rejonu (wyjściowego do ćwiczenia) i zorganizowania obrony bez styczności z przeciwnikiem.

Od rana 25.11 1 bz będzie organizował obronę do rana 26.11, w tym gotowość systemu ognia do godzin wieczornych 25.11. Od rana 26.11 1 bz rozpocze-

nie walkę w celu załamania natarcia przeciwnika, w tym czasie odbywa się strzelanie w obronie kz, kcz i da. Po odbyciu strzelania, złożeniu przez dowódcą batalionu meldunku o rozładowaniu broni i załamaniu natarcia przeciwnika, dowódca 1 BZ stawia dla dowódcy 1 bz zadanie bojowe do natarcia. W nocy 26/27.11 batalion organizuje natarcie i od rana 27.11 prowadzi natarcie, forsuje jezioro ZŁY ŁĘG i przechodzi do obrony w celu osłony skrzydła głównego zgrupowania uderzeniowego brygady.

Ćwiczenie taktyczne batalionu zakończy się w godzinach popołudniowych 27.11 złożeniem meldunku przez dowódcę 1 bz o wycofaniu się za jezioro ZŁY ŁĘG i załamaniu natarcia przeciwnika, a praktycznie po powrocie batalionu ze środkami wzmocnienia i wsparcia do parku wozów bojowych obozowiska KONOTOP.

VII. Sposób podgrywania sytuacji.

Do podgrywania sytuacji bojowej dla 1 bz zostanie utworzona grupa podgrywająca składająca się z dowódców kz z 2 bz i dowódcy kr pod dowództwem szefa sztabu 2 bz, która będzie informowała przez techniczne środki łączności wozów dowodzenia o stanie wykonania zadań przez sąsiadów ćwiczącego batalionu oraz dostarczała danych z rozpoznania o przeciwniku. Podstawą działania grupy będzie plan podawania wiadomości.

VIII. Przygotowanie i przeprowadzenie omówienia ćwiczenia.

Omówienie ćwiczenia przeprowadzę osobiście z całym stanem osobowym, biorącym udział w tym przedsięwzięciu w świetlicy internatu w obozowisku KONOTOP. W tym celu należy opracować plan omówienia ćwiczenia oraz przedstawić do rozstrzygnięcia, w czasie rekonesansu rejonu ćwiczenia, sposób oceny dowództwa batalionu i pododdziałów. Przewidzieć w zadaniach dla kie-

rownictwa ćwiczenia nakaz składania do centrum koordynacyjnego spostrzeżeń, wniosków i ocen do 21.00 każdego dnia ćwiczenia.

B. KONCEPCJA TAKTYCZNA

„POŁUDNIOWI”

10 DZ prowadzi natarcie w kierunku: DRAWNO (WU9751), BUCIERZ (WU2451) i do 5.30 24.11, siłami 1 BZ i 3 Bpanc opanowała rubież: MIELEĆCIN (WU7932), (KLASZTORNE (WU7449), PIECZYSKA (WU7777).

Pierwszorzutowe brygady po wprowadzeniu odwodów, dążą do rozbicia przeciwnika i do wieczora 24.11 opanowania rubieży STUDNICA (WU2243), BUCIERZ (WU2451), KARWICE (WU2553), a oddziałami wydzielonymi uchwycenia przesmyków między jeziorami w rejonie: OLESZNO (WU2551), DZIKOWO (WU2654), ŚWINIARY (WU2553).

2 BZ – odwód 10 DZ w marszu, czołem kolumny 3 km płn. GŁUSKO (WU7863).

10 DZ po przegrupowaniu sił w godzinach nocnych, od rana 15.06 przechodzi do natarcia siłami 1 i 2 BZ wykonując główne uderzenie w kierunku: BUCIERZ – DRAWSKO POMORSKIE (WU3254), rozbija przeciwnika w rejonie jezior: STUDNICA, BUCIERZ, JELENIE, LUBIE i po wprowadzeniu odwodu w sile 3 Bpanc opanowuje do końca dnia rubież USTOK (WU3448), ZARAŃSKO (WU3656), DALEWO (WU3357)

Organizacja 10 DZ – wg wydawnictwa: Rakowski I.: Struktura organizacyjna DZ, BPG, BDSz, (ćwiczebna). AON, Warszawa 1994, s. 7, nr bibl. 0159/S.

Ukompletowanie 10 DZ:

- w ludziach – 80 %
- w sprzęcie bojowym – 90 %.

„PÓLNOCNI”

1 BZ w rejonie GOGUŁCZYN (WU3455), IŃSKO (WU2137), ŻABIN (WU2172) do 5.25 25.11 osiągnęła gotowość do dalszych działań bojowych. Ćwiczący 1 bz zajmuje rejon: KONOTOP (WV2156), pkt. 114,4 (WV2354), wieżą obserwacyjną (WV2154)

W zaistniałej sytuacji na polu walki istnieje obawa, że część sił 1 DZ walczących z 10 DZ, nie będzie mogła zatrzymać przeciwnika na rubieży jezior: STUDNICA, LUBIE.

1 BZ otrzymuje zadanie obrony rejonu: KARWICE (WU2458), STUDNIA (WU2243), JEZIORO CZAPLE (WV2749) i niedopuszczenia do przerwania się przeciwnika w kierunku: BUCIERZ – DRAWSKO POMORSKIE.

Dowódca 1 BZ zamierz: dwoma batalionami w pierwszym rzucie, skupiając główny wysiłek obrony w rejonie: BUCIERZ, KONOTOP (WU2156), OLESZNO (WV2551), nie dopuścić do przerwania się przeciwnika w kierunku: BUCIERZ – DRAWSKO POMORSKIE.

Odwód – bz z bcz (bez kcz) wykorzystać w pierwszej kolejności do kontrataku w rejonie głównego wysiłku obrony lub przy zaistnieniu niekorzystnej sytuacji, do obrony drugiej pozycji: WOLICZNO (WU2849), MIELENKO DRAWSKIE (WV2763), GUDOWO (WU2857).

1 bz z kcz, da, drsap bronić rejonu: BUCIERZ, KONOTOP, płd. ŚWINIARY (WV2652) i nie dopuścić do przerwania się przeciwnika w kierunku: BUCIERZ – DRAWSKO POMORSKIE. W wypadku włamania rozbić przeciwnika i załamać ostatecznie jego natarcie na rubieży: wzg. 116,3 (WV2455), OLESZNO (WV2551). Być w gotowości do natarcia w ramach przeciwuderzenia w kierunku OLESZNO – NOWY ŁOWICZ (WV1851), sforsowania jeziora ZŁY ŁĘG, uchwycenia węzła dróg (WV1159) i osłony z kierunku wschodniego głównego zgrupowania uderzeniowego dywizji.

Organizacja 1BZ – wg wydawnictwa: Rakowski I.: Struktura organizacyjna DZ, BPG, BDSz. AON, Warszawa 1994, s. 9, nr bibl. 0159/S.

Ukompletowanie 1 BZ:

- w ludziach – 65 %;
- w sprzęcie bojowym – 98 %.

W ćwiczeniu przewiduje rozegranie następujących położzeń dynamicznych:

- wykonanie kontrataku odwodem;
- przejście do natarcia z ugrupowania obronnego 1 bz;
- wprowadzenie do walki odwodu 1 bz;
- przejście do obrony po sforsowaniu jeziora ZŁY ŁĘG.
- Zarys koncepcji przedstawia rysunek 1.

W ćwiczeniu wykorzystać należy wszystkie aktualnie istniejące urządzenia poligonowe OC DRAWSKO POMORSKIE, a strzelanie 1 bz w obronie przeprowadzone zostanie na pasie taktycznym „BUCIERZ”.

Zasadnicze etapy walki 1 bz przewiduje rozegrać w następujący sposób:

- w nocy 24/25.11 dla ćwiczących zostanie ogłoszony alarm do osiągnięcia stanu pełnej gotowości bojowej w tymczasowym rejonie alarmowym (wyznaczonym na czas pobytu na poligonie);
- po złożeniu meldunku przez dowódcę 1 bz o osiągnięciu gotowości bojowej batalion otrzyma zadanie do obrony rejonu: BUCIERZ, KONOTOP, płd. jezioro LUBIE;
- od 6.00 25.11 1 bz będzie przygotowywał obronę tak, aby do 21.00 25.11 zorganizować system ognia, a do 6.00 26.11 wykonać prace inżynieryjne pierwszej kolejności;
- od 8.00 26.11 1 bz będzie odpierał ataki przeciwnika, a o 10.00 odbędzie strzelanie w obronie kz i kcz oraz da;
- po złożeniu meldunku przez dowódcę 1 bz o zakończeniu strzelania i rozładowaniu broni, batalion odwodem w sile kompanii wykona kontratak;

- od 12.00 26.11 1 bz na skutek wprowadzenia przez przeciwnika odwodów zmuszony będzie do wycofania się i zajęcia rubieży kompanii będącej odwodem 1 bz i przejścia do obrony;
- po załamaniu natarcia przeciwnika przez 1 BZ w rejonie pierwszej pozycji, 1 bz otrzyma zadanie przejścia do natarcia na lewym skrzydle głównego zgrupowania uderzeniowego dywizji;
- od rana 27.11 1 bz rozpocznie natarcie, sforsuje jezioro ZŁY ŁĘG i przejdzie do obrony w celu osłony skrzydła dywizji.

Do pozorowania pola walki wykorzystane zostaną urządzenia poligonowe, a do pozorowania działań bojowych przeciwnika wyznaczam: plz z 1 kz/2 bz, plcz z 2/1 bcz, drsap/ksap.

Siły te będą pozorowały:

- w etapie I – napad grupy dywersyjnej na punkty dowodzenia ćwiczących;
- w etapie II – natarcie przeciwnika;
- w etapie II – walkę obronną przeciwnika.

Do końca maja należy opracować dokumentację ćwiczenia, zgodnie z obowiązującą instrukcją Sztabu Generalnego WP, w tym do 5.05 przedstawić wnioski wynikające z wytycznych, a do 20.05 przedstawić gotowy plan przeprowadzenia ćwiczenia.

Od początku czerwca 1 BZ będzie realizowała szkolenie na poligonie. Siły i środki wyznaczone do ćwiczenia i kierowania ćwiczeniem mają być ustawione w kolumnie marszowej na drodze obok PWB KONOTOP do 20.00 24.11.

Na ćwiczenie nie przewiduję zmniejszenia zaplanowanych w planie szkolenia limitów środków materiałowych.

W rekonesansie rejonu ćwiczenia (8.05) uściślającym koncepcję metodyczno-taktyczną wezmą udział szefowie poszczególnych zespołów i grup kierownictwa.

Do dyspozycji grupy rekonesansowej wyznaczam dwa samochody osobowo-terenowe i jeden samochód ciężarowy. W czasie rekonesansu przejedziemy trasę wg etapów ćwiczenia i rozważymy w terenie wszystkie problemy praktycznego przebiegu ćwiczenia.

DOWÓDCA 1 BZ

.....

DOKUMENTACJA

ĆWICZENIA

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

**ZAKŁAD TEORII ZARZĄDZANIA I METODYKI SZKOLENIA
DOWÓDZTW**

**KONCEPCJA
METODYCZNO-TAKTYCZNA
ĆWICZENIA TAKTYCZNEGO BATALIONU
(część metodyczna)**

TEMAT: BATALION ZMECHANIZOWANY W OBRONIE I NATARCIU

A. CZĘŚĆ METODYCZNA

Zgrywać:

- dowództwo batalionu w planowaniu i organizowaniu działań bojowych;
- dowództwo batalionu i pododdziały batalionu, wzmocnienia i wsparcia w przygotowaniu i prowadzeniu obrony i natarcia.

Doskonalić:

- dowództwo batalionu i dowódców pododdziałów w dowodzeniu podległymi elementami ugrupowania bojowego;
- pododdziały batalionu w przyjmowaniu ugrupowania bojowego, organizacji systemu ognia i kierowania nim w rzeczywistych warunkach terenowych;
- pododdziały wzmocnienia i wsparcia w wykonywaniu zadań specjalistycznych na rzecz pododdziałów ogólnowojskowych w czasie prowadzenia walki w obronie i natarciu;
- system zabezpieczenia bojowego i logistycznego batalionu;
- umiejętności żołnierzy w działaniu na polu walki w obronie i natarciu;
- współdziałanie pododdziałów batalionu w toku realizacji zadań taktycznych i ogniowych.

Sprawdzić:

- osiągnięcie gotowości bojowej przez pododdziały batalionu (z ograniczeniami czasu P) w MCzP;
- merytoryczną wiedzę i umiejętności dowódców i oficerów dowództwa batalionu w planowaniu i prowadzeniu działań bojowych;

- umiejętności kierowania ogniem i pododdziałami w obronie i natarciu;
- poziom wyszkolenia taktycznego oraz prowadzenia ognia z broni pokładowej i strzeleckiej w rzeczywistych warunkach terenowych

II. GŁÓWNE ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I ICH WSTĘPNY PODZIAŁ NA ETAPY. WSTĘPNY PODZIAŁ CZASU REALIZACJI GŁÓWNYCH ZAGADNIENÍ SZKOLENIOWYCH (PROBLEMÓW)

ROZRUCH ĆWICZENIA

Czas trwania: 242200LIS – 250600LIS

1. Ogłoszenie alarmu w MCzP.
2. Zajęcie rejonu ześrodkowania.
3. Sprawdzenie osiągnięcia przez ćwiczących gotowości bojowej w rejonie ześrodkowania.
4. Zapoznanie ćwiczących z sytuacją wyjściową do ćwiczenia.

ETAP I

PRZYGOTOWANIE OBRONY

Czas trwania etapu: 250600LIS – 260600LIS

1. Otrzymanie zadania bojowego od dowódcy brygady.
2. Planowanie działań batalionu.
3. Wydanie rozkazu bojowego do obrony.
4. Zajęcie i przygotowanie rejonu do obrony.
5. Organizacja synchronizacji działań.

ETAP II

PROWADZENIE WALKI OBRONNEJ

Czas trwania etapu: 260600LIS – 161800LIS

1. Walka z przeciwnikiem przed przednim skrajem obrony.
2. Walka o utrzymanie rejonu pierwszego rzutu batalionu.
3. Wykonanie kontrataku odwodem batalionu.

4. Organizacja systemu obrony batalionu po włamaniu się przeciwnika w rejon obrony.

ETAP III

PRZYGOTOWANIE NATARCIA BATALIONU W BEZPOŚREDNIEJ STYCZNOŚCI Z PRZECIWNIKIEM

Czas trwania etapu: 261800LIS – 270600LIS

1. Otrzymanie zadania bojowego od dowódcy brygady.
2. Planowanie działań batalionu.
3. Wydanie rozkazu bojowego do natarcia.
4. Organizacja synchronizacji działań.
5. Zajęcie i przygotowanie rejonu wyczekiwania do natarcia.

ETAP IV

PROWADZENIE NATARCIA BATALIONU W BEZPOŚREDNIEJ STYCZNOŚCI Z PRZECIWNIKIEM

Czas trwania etapu: 270600LIS – 271500LIS

1. Zabezpieczenie rubieży wejścia do walki
2. Wyjście zgrupowania uderzeniowego batalionu na rubież ataku.
3. Prowadzenia natarcia.
4. Pokonanie przeszkody wodnej.
5. Opanowanie obiektu ataku.

ZAKOŃCZENIE ĆWICZENIA

Czas trwania: 271500LIS – 271700LIS

1. Przemieszczenie batalionu do rejonu czasowego pobytu.
2. Odtworzenie zdolności bojowej.
3. Omówienie ćwiczenia.

III. SKŁAD ĆWICZĄCYCH

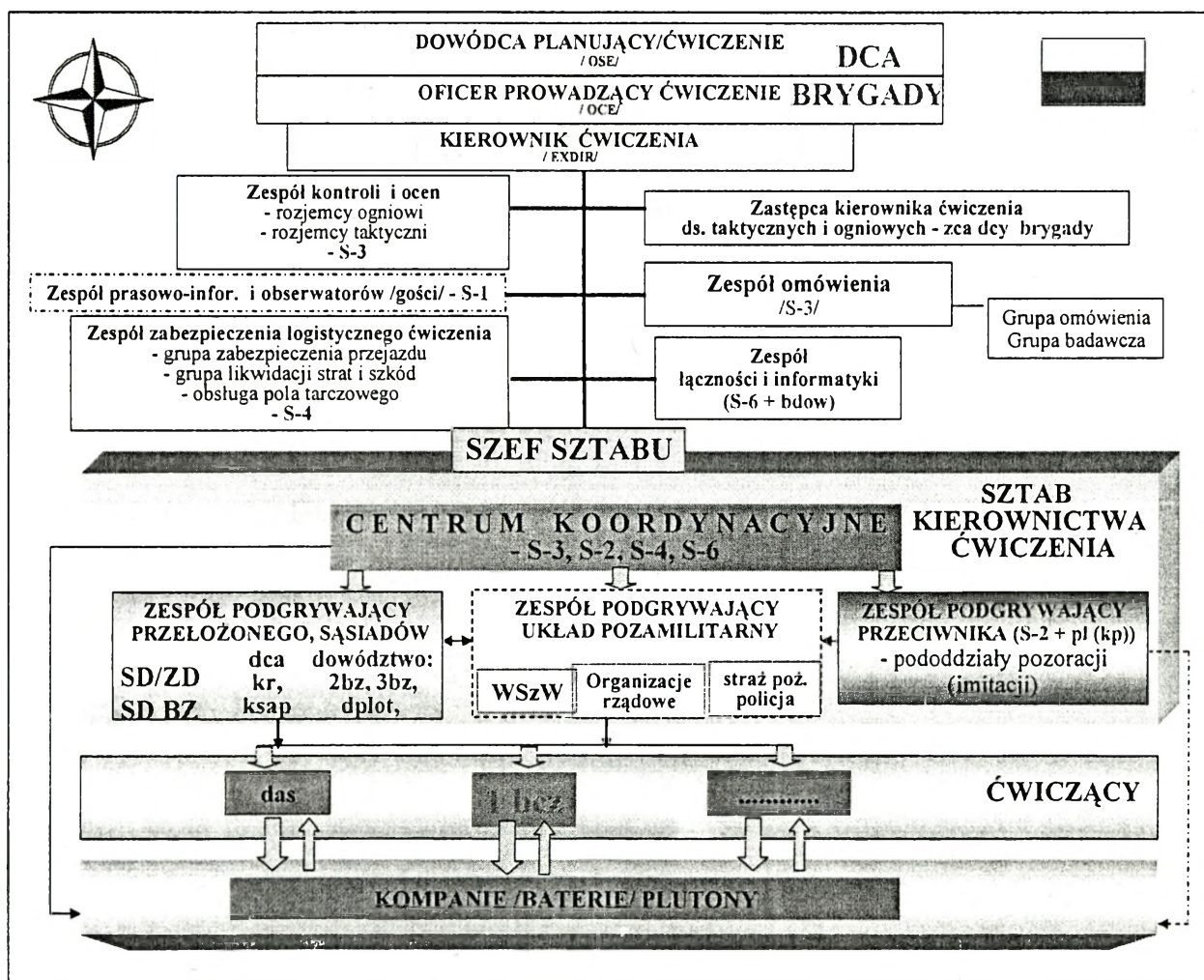
- 1 bz (w etatowym składzie)
- 1 kcz/lbcz

- das
- 1bplot/dplot
- 1drsap/ksap

POZORACJA:

- plcz z 2 kez/1bcz;
- plz z 2kz/2bz
- drsap z 1plsap/ksap

IV. OGÓLNA STRUKTURA ORGANIZACYJNA ĆWICZENIA I SKŁAD KIEROWNICTWA ĆWICZENIA

V. SPOSÓB ROZPOCZĘCIA I ZAKOŃCZENIA ĆWICZENIA

1. Ćwiczenie rozpocznie się o 242200 LIS od osiągnięcia stanu pełnej gotowości bojowej (z ograniczeniami czasu P) w miejscu czasowego pobytu na poligonie przez batalion i pododdziały przydzielone i wspierające działanie batalionu zmechanizowanego. Do ogłoszenia alarmu wykorzystane będą służby dyżurne brygady i batalionu.

Po zajęciu rejonu ześrodkowania i osiągnięciu pełnej gotowości do działań w rejonie ćwiczący zostaną zapoznani z sytuacją wyjściową do ćwiczenia następnie dowódca batalionu otrzyma zadanie od dowódcy brygady do obrony.

2. Ćwiczenie zakończy się z chwilą przemieszczenia batalionu do MCzP około 271600, odtworzeniu zdolności bojowej na poligonie KONOTOP (wykonanie obsługi sprzętu bojowego i uzbrojenia). W dniu 281000 LIS zostanie przeprowadzone omówienie ćwiczenia z dowództwem batalionu i dowódcami kompanii batalionu i pododdziałów wsparcia batalionu. Następnie dowódca batalionu dokona omówienia z pozostałym stanem osobowym batalionu.

VI. SPOSÓB PODGRYWANIA SYTUACJI W CZASIE ĆWICZENIA

Do podgrywania sytuacji bojowej (przeciwnika) dla 1 bz zostanie utworzona grupa podgrywająca składająca się z oficerów sekcji rozpoznania i 1kz/2bz, plcz/2kcz/2bcz i kr pod dowództwem szefa sztabu 2bz, która będzie informowała przez techniczne środki łączności wozów dowodzenia o działaniu przeciwnika. Podstawą działania grupy będzie plan podawania wiadomości.

O stanie zadań wykonywanych przez sąsiadów batalion będzie informowany przez oficerów sekcji dowodzenia brygady.

VII. SPOSÓB PRZYGOTOWANIA I PRZEPROWADZENIA OMÓWIENIA ĆWICZENIA

1. Omówienie ćwiczenia z kierownictwem ćwiczenia oraz dowództwem batalionu, dowódcami kompani batalionu oraz pododdziałów wsparcia i zabezpieczenia odbędzie się w sali wykładowej w MCzP KONOTOP o godzinie 10.00 w dniu 28 Listopada. Za przygotowanie omówienia odpowiedzialny jest szef sztabu kierownictwa ćwiczenia.
2. Dowódca ćwiczącego batalionu przeprowadzi omówienie z całym stanem osobowym ćwiczącego batalionu w tym samym dniu o godzinie 12.00.

**KIEROWNIK
ZESPOŁU AUTORSKIEGO**

.....

1 BRYGADA ZMECHANIZOWANA

S -3 (SEKCJA OPERACYJNA)

PLAN PRZEPROWADZENIA ĆWICZENIA

TEMAT: BATALION ZMECHANIZOWANY W OBRONIE I NATARCIU.

DOWÓDCA 1 BZ

WARSZAWA 2003 ROK

I. TEMAT ĆWICZENIA: BATALION ZMECHANIZOWANY W OBRONIE I NATARCII.

II. CELE ĆWICZENIA:

zgrywać:

- dowództwo i pododdziały batalionu wzmocnienia i wsparcia w przygotowaniu i prowadzeniu obrony i natarcia;
- dowództwo i sztab w planowaniu i organizowaniu działań bojowych.

doskonalić:

- dowództwo batalionu i dowódców pododdziałów w dowodzeniu podległymi elementami ugrupowania bojowego;
- pododdziały batalionu w przyjmowaniu ugrupowania bojowego, organizacji systemu ognia i kierowania nim w rzeczywistych warunkach terenowych;
- pododdziały wzmocnienia i wsparcia w wykonywaniu zadań specjalistycznych na rzecz pododdziałów ogólnowojskowych w czasie prowadzenia walki;
- umiejętności praktyczne dowódców;
- system zabezpieczenia bojowego i logistycznego;
- działania żołnierzy na polu walki;
- współdziałanie pododdziałów w czasie walki.

sprawdzić:

- osiągnięcie gotowości bojowej pododdziałów batalionu (z ograniczeniami czasu „P”) w ZRA;
- merytoryczne umiejętności dowódców i sztabu w planowaniu i prowadzeniu działań bojowych;
- poziom wyszkolenia pododdziałów w rzeczywistych warunkach terenowych;
- umiejętność prowadzenia ognia z broni pokładowej i strzeleckiej;
- dowódców w zakresie kierowania ogniem pododdziału w obronie;
- znajomość i opanowanie zagadnień związanych z prowadzeniem natarcia i obrony;
- sposób reakcji dowódców pododdziałów na niespodziewane zagrożenia.

III. GŁÓWNE ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE:

1. ROZRUCH ĆWICZENIA

- 1.1. ogłoszenie alarmu.
- 1.2. zajęcie rejonu ześrodkowania
- 1.3. sprawdzenie osiągnięcia przez ćwiczących gotowości bojowej w rejonie ześrodkowania.
- 1.4. zapoznanie ćwiczących z sytuacją wyjściową do ćwiczenia.

2. ETAP I: PRZYGOTOWANIE OBRONY

- 2.1. otrzymanie zadania bojowego od dowódcy brygady.
- 2.2. planowanie działań batalionu.
- 2.3. wydanie rozkazu bojowego do obrony.
- 2.4. zajęcie i przygotowanie rejonu do obrony.
- 2.5. organizacja synchronizacji działań.

3. ETAP II: PROWADZENIE WALKI OBRONNEJ

- 3.1. walka z przeciwnikiem przed przednim skrajem obrony.
- 3.2. walka o utrzymanie rejonu pierwszego rzutu batalionu.
- 3.3. wykonanie kontrataku odwodem batalionu.
- 3.4. organizacja systemu obrony batalionu po włamaniu przeciwnika w rejon obrony.

4. ETAP III: PRZYGOTOWANIE NATARCIA BATALIONU W BEZPOŚREDNIEJ STYCZNOŚCI Z PRZECIWNIKIEM

- 4.1. otrzymanie zadania bojowego od dowódcy brygady.
- 4.2. planowanie działań batalionu.
- 4.3. wydanie rozkazu bojowego do natarcia.

4.4. organizacja synchronizacji działań.

4.5. zajęcie i przygotowanie rejonu wyczekiwania do natarcia.

5. ETAP IV: PROWADZENIE NATARCIA BATALIONU W BEZPOŚREDNIEJ STYCZNOŚCI Z PRZECIWNIKIEM

5.1. zabezpieczenie rubieży wejścia do walki.

5.2. wyjście zgrupowania uderzeniowego batalionu na rubież ataku.

5.3. prowadzenie natarcia.

5.4. pokonanie przeszkody wodnej.

5.5. opanowanie obiektów ataku.

6. ZAKOŃCZENIE ĆWICZENIA

6.1. przemieszczenie batalionu do rejonu czasowego pobytu.

6.2. odtworzenie zdolności bojowej.

6.3. omówienie ćwiczenia.

IV. MIEJSCE I CZAS TRWANIA ĆWICZENIA:

OC DRAWSKO POMORSKIE, PAS TAKTYCZNY BUCIERZ od 242200LIS DO 271700LIS

V. SKŁAD UCZESTNIKÓW ĆWICZENIA:

- ćwiczący: 1bz z kcz; 1das; 1bplot; drsap;
- pozoracja: plz z 1kz/2bz; plcz z 2kcz/1bcz; drsap/ksap;
- grupa podgrywająca: szef sztabu 2bz; dowódca kz z 2 bz; dowódca kr.

VI. SKŁAD BOJOWY STRON:

„POLUDNIOWI” – 10DZ w składzie: 1,2 BZ; 3BPanc.

„PÓLNOCCNI” -- 1BZ w składzie 1,2,3 bz; 4 bcz; 1 da; 1 bappanc; 1 dplot; 1 ksap; 1 kr.

VII. DOTYCHCZASOWE DZIAŁANIA, POŁOŻENIE WYJŚCIOWE I OGÓLNY ZAMIAR STRON.

„POLUDNIOWI”

10 DZ prowadzi natarcie w kierunku: DRAWNO (WU9751), BUCIERZ (WU2451) i do 5.30 25.11, siłami 1 BZ i 3 BPanc opanowała rubież: MIELECIN (WU7932), (KLASZTORNE (WU7449), PIECZYSKA (WU7777).

Pierwszorutowe brygady po wprowadzeniu odwodów, dążą do rozbicia przeciwnika i do wieczora 25.11 opanowania rubieży STUDNICA (WU2243), BUCIERZ (WU2451), KARWICE (WU2553), a oddziałami wydzielonymi uchwycenia przesmyków między jeziorami w rejonie: OLESZNO (WU2551), DZIKOWO (WU2654), ŚWINIARY (WU2553).

2 BZ – odwód 10 DZ w marszu, czołem kolumny 3 km płn. GŁUSKO (WU7863).

10 DZ po przegrupowaniu sił w godzinach nocnych, od rana 250600 przechodzi do natarcia siłami 1 i 2 BZ wykonując główne uderzenie w kierunku: BUCIERZ – DRAWSKO POMORSKIE (WU3254), rozbija przeciwnika w rejonie jezior: STUDNICA, BUCIERZ, JELENIE, LUBIE i po wprowadzeniu odwodu w sile 3 BPanc opanowuje do końca dnia rubież USTOK (WU3448), ZARAŃSKO (WU3656), DALEWO (WU3357)

Ukompletowanie 10 DZ:

- w ludziach – 80 %
- w sprzęcie bojowym – 90 %.

„PÓLNOCNIE”

1 BZ w rejonie GOGULCZYN (WV3455), IŃSKO (WV2137), ŻABIN (WV2172) do 5.25 25.11 osiągnęła gotowość do dalszych działań bojowych.

W zaistniałej sytuacji na polu walki istnieje obawa, że część sił 1 DZ walczących z 10 DZ, nie będzie mogła zatrzymać przeciwnika na rubieży jezior: STUDNIA, LUBIE.

1 BZ otrzymała zadanie przejścia do obrony rejonu: KARWICE (WV2458), STUDNIA (WV2243), JEZIORO CZAPLE (WV2749) i niedopuszczenia do przerwania się przeciwnika w kierunku: BUCIERZ – DRAWSKO POMORSKIE.

Dowódca 1 BZ zamierz: dwoma batalionami w pierwszym rzucie, skupiając główny wysiłek obrony w rejonie: BUCIERZ, KONOTOP (WV2156), OLESZNO (WV2551), nie dopuścić do przerwania się przeciwnika w kierunku: BUCIERZ – DRAWSKO POMORSKIE.

Odwód – bz z bcz (bez kcz) wykorzystać w pierwszej kolejności do kontrataku w rejonie głównego wysiłku obrony lub przy zaistnieniu niekorzystnej sytuacji, do obrony drugiej pozycji: WOLICZNO (WV2849), MIELENKO DRAWSKIE (WV2763), GUDOWO (WV2857).

Ukompletowanie 1 BZ:

- w ludziach – 65 %;
- w sprzęcie bojowym – 98 %.

Ćwiczący 1 bz zajmuje rejon: KONOTOP (WV2156), pkt. 114,4 (WV2354), wieża obserwacyjna (WV2154)

VIII. STOSUNKI SIŁ I ŚRODKÓW.
1. W rejonie obrony 1 BZ

wojska własne pododdziały	ilość	wyszczególnienie	przeciwnik		stosunek sił
			ilość	pododdziały	
1 BZ	9	kompanii zmech.	10 DZ		1:1,33
	3	kompanii czołgów			1:5
	30	czołgi			1:5
	90	BWP			1:2,33
	36	art. do ognia pośredniego			1:3
	18	środki ppanc.			1:2
	40	środki plot			1:3

2. w rejonie obrony 1 bz

wojska własne pododdziały	ilość	wyszczególnienie	przeciwnik		stosunek sił
			ilość	pododdziały	
1 bz z 1kcz	9	kompanii zmech.	10 BZ		1:3
	3	kompanii czołgów			1:3
	10	czołgi			1:2,7
	30	BWP			1:2,7
	24	art. do ognia pośredniego			1:1
	-	środki ppanc.			0:6
	16	środki plot			1:3

3. w pasie natarcia

wojska własne pododdziały	ilość	wyszczególnienie	przeciwnik		stosunek sił
			ilość	pododdziały	
1 BZ	9	kompanii zmech.	6	10 DZ /2xbz/	1,5:1
	3	kompanii czołgów	1		3:1
	30	czołgi	10		3:1
	90	BWP	60		1,5:1
	36	art. do ognia pośredniego	12		3:1
	18	środki ppanc.	6		3:1
	40	środki plot	32		1,3:1

4. w pasie natarcia 1 bz.

wojska własne pododdziały	ilość	wyszczególnienie	przeciwnik		stosunek sił
			ilość	pododdziały	
1bz z 1kcz	9	kompanii zmech.	6	2 BZ	1,5:1
	3	kompanii czołgów	1		3:1
	9	czołgi	3		3:1
	27	BWP	18		1,5:1
	24	art. do ognia pośredniego	6		4:1
das; bplot; drsap	6	środki ppanc.	3		2:1
	16	środki plot	16		1:1

IX. ORGANIZACJA ŁĄCZNOŚCI I INFORMATYKI

1. łączność dla potrzeb kierownictwa ćwiczenia zorganizowana będzie z ćwiczącymi pododdziałami za pomocą środków radiowych i przewodowych.
  2. łączność dowództwa batalionu w zakresie ostrzegania i alarmowania realizowana będzie we wszystkich relacjach łączności poza kolejnością. łączność radiowa w oparciu o pokładowe radiostacje KFiUKF oraz przenośne radiostacje pola walki w następujących S/R:
    - S/R dowódcy BZ (kierownika ćwiczenia);
    - dowódca batalionu ćwiczącego;
    - dowódca dywizjonu artylerii;
    - grupa pozoracji pola walki;
    - grupa podgrywająca;
    - komenda poligonu;
    - S/R dowództwa dowódcy batalionu;
    - dowódcy kompanii;
    - drużyna saperów;
    - dowódca baterii przeciwlotniczej;
    - dowódca kompanii wsparcia.
  - S/R współdziałania:
  - dowódca batalionu;
  - grupa podgrywająca.
- łączność przewodową rozwinię i utrzymywać będzie drużyna kablowa z plutonu łączności ze wszystkimi uczestnikami ćwiczenia w oparciu o WŁ komendy poligonu i RWLC10T z brygadowego batalionu dowodzenia.

X. TERMIN, SPOSÓB I MIEJSCE OMÓWIENIA ĆWICZENIA.

1. Omówienie ćwiczenia z całym stanem osobowym, biorącym udział w zajęciach, odbędzie się w sali wykładowej w MCzP KONOTOP. za przygotowanie omówienia odpowiedzialny jest szef sztabu kierownictwa ćwiczenia.
2. z kadra dowództwa i pododdziałów batalionu omówienie przeprowadzi osobiście kierownik ćwiczenia w terminie 1800- 1900 27.11 w świetlicy WDW KONOTOP.
3. dowódca ćwiczącego batalionu przeprowadzi omówienie ćwiczenia z żołnierzami batalionu w terminie 20.00-2100 27.11 w rejonie obozowiska KONOTOP.

XI. DANE DODATKOWE

1. PODZIAŁ ĆWICZENIA NA ETAPY

ROZRUCH ĆWICZENIA

1. Ogłoszenie alarmu w MCzP.
2. Zajęcie rejonu ześrodkowania.
3. Sprawdzenie osiągnięcia przez ćwiczących gotowości bojowej w rejonie ześrodkowania.
4. Zapoznanie ćwiczących z sytuacją wyjściową do ćwiczenia.

CZAS TRWANIA ETAPU:

czas astronomiczny: **242200LIS – 250600LIS**

czas operacyjny: **242200LIS – 250600LIS**

LP	CZAS	CZYNNOŚCI KIEROWNIKA ĆWICZENIA	CZYNNOŚCI ĆWICZĄCYCH	DZIAŁANIA ZESPOŁÓW POZORUJĄCYCH	UWAGI
1	2	3	4	5	6
1	od 22.00 do 00.30 25.11	nakazuje oficerowi dyżurnemu brygady wprowadzić sygnał „BL YSKAWICA”. kontroluje przebieg czynności alarmowych w pododdziałach. przyjmuje meldunek o gotowości do opuszczenia MCzP przez batalion. nakazuje wyjście batalionu do ZRA	szczyby dyżurne batalionu odbierają sygnał i ogłaszają alarm w pododdziałach. ewakuują magazyny broni i mienie pododdziałów. opuszczają MCzP.	według planu pozoracji	sprawdzić dokumentację alarmową prowadzoną przez służby dyżurne pododdziałów.
2	od 00.30 do 04.30 25.11	kontroluje przebieg marszu do tymczasowego rejonu alarmowego. kontroluje zajęcie rejonu; przyjmuje meldunek o zajęciu rejonu; kontroluje organizację ubezpieczeń bojowych i pozostałych elementów zabezpieczenia bojowego; nakazuje wydać amunicję ślepą; kontroluje działanie pododdziałów w przypadku pojawienia się GDR.	wykonywać marsz do ZRA; zajmują rejon; organizują ubezpieczenie bojowe; przyjmują, przygotowują i załadują amunicję; odpierają uderzenia GDR	działają jako GDR w ZRA	skontrolować dokumenty bojowe wykonane w ZRA; sprawdzić sposób przygotowania i załadowania amunicji do wozów bojowych; zwrócić szczególną uwagę na przestrzeganie przepisów BHP
3	od 04.30 do 05.30 25.11	sprawdza osiągnięcie nakazanego stanu gotowości bojowej;	pododdziały poprawiają niedociągnięcia stwierdzone w czasie kontroli;		sprawdzić wykonane czynności związane z OWsGB i nakazać usunąć usterki.

ETAP I

PRZYGOTOWANIE OBRONY

1. Otrzymanie zadania bojowego od dowódcy brygady.
2. Planowanie działań batalionu.
3. Wydanie rozkazu bojowego do obrony.
4. Zajęcie i przygotowanie rejonu do obrony.
5. Organizacja synchronizacji działań.

CZAS TRWANIA ETAPU:

czas astronomiczny: 250600LIS – 260600LIS

czas operacyjny: 250600LIS – 260600LIS

LP	CZAS	CZYNNOŚCI KIEROWNIKA ĆWICZENIA	CZYNNOŚCI ĆWICZĄCYCH	DZIAŁANIA ZESPOŁÓW POZORUJĄCYCH	UWAGI
1	2	3	4	5	6
1	06.00 09.00 do 13.00 25.11	postawienie zadania do obrony do- wódcy batalionu wysłuchuje zamiar dowódcy batalio- nu. kontroluje sposób stawiania zadań dla pododdziałów; od 11.00 do 12.00 prowadzi rekonesans z dowódcą bata- lionu i uzgadnia współdziałanie; kon- troluje rekonesans dowódcy batalionu, sposób stawiania zadań w terenie, oraz organizację synchronizacji działań	otrzymanie zadania do obrony planują działania bojowe; dowódca bz wydaje zarządzenia przygoto- wawcze; pododdziały wykonują zadania zgodnie z otrzymanymi rozkazami; dowódca bz melduje zamiar dowódcy BZ; dowódca bz wydaje wstępne zarządzenie bojo- we; stawia zadanie bojowe dla pododdziałów organicznych i	zgodnie z planem pozorowania pola walki	kontrolować prze- strzeganie ciszy radiowej w bata- lionie; sprawdzić poprawność opra- cowanych doku- mentów bojowych

LP	CZAS	CZYNNOŚCI KIEROWNIKA ĆWICZENIA	CZYNNOŚCI ĆWICZĄCYCH	DZIAŁANIA ZESPOŁÓW POZORUJĄCYCH	UWAGI
1	2	3	4	5	6
			wzmocnienia; bierze udział w re- konesansie dowódcy BZ; od 11.00 do 12.00 prowadzi rekonesans; wydaje rozkaz bojowy, uzgadnia współdziałanie i zabezpieczenie działań bojowych.		

ETAP II

PROWADZENIE WALKI OBRONNEJ

1. Walka z przeciwnikiem przed przednim skrajem obrony.
2. Walka o utrzymanie rejonu pierwszego rzutu batalionu.
3. Wykonanie kontrataku odwodem batalionu.
4. Organizacja systemu obrony batalionu po włamaniu się przeciwnika w rejon obrony.

CZAS TRWANIA ETAPU:

czas astronomiczny: 260600LIS – 161800LIS

czas operacyjny: 260600LIS – 161800LIS

LP	CZAS	CZYNNOŚCI KIEROWNIKA ĆWICZENIA	CZYNNOŚCI ĆWICZĄCYCH	DZIAŁANIA ZESPOŁÓW POZORUJĄCYCH	UWAGI
1	2 od 06.00 do 09.00 26.11	3 nakazuje pozorowanie natarcia przeciwnika; przyjmuje meldunki od dowódcy batalionu dotyczące sytuacji bojowej; przyjmuje meldunek o zatrzymaniu OW przeciwnika przed przednim skrajem obrony; zarządza przerwę taktyczną na opuszczenie pasa taktycznego przez pozorację i na załadowanie amunicji bojowej; przyjmuje meldunki: od dowódcy batalionu o gotowości do strzelania, od pozoracji o opuszczeniu pasa taktycznego, od komendy poligonu o gotowości pola tarczowego; 10.00 26.11 zarządza rozpoczęcie strzelania; kontroluje działania dowódcy batalionu; przyjmuje meldunki o zakończeniu strzelania i rozładowaniu broni; zarządza przerwę taktyczną dla wyjścia pozoracji na pas taktyczny;	4 dowódca batalionu dowodzi walką obronną batalionu; melduje o zatrzymaniu OW przeciwnika; melduje o gotowości do strzelania i o jego zakończeniu; pododdziały prowadzą walkę obronną, dowódca batalionu kieruje ogniem batalionu;	5 działa zgodnie z planem pozorowania działań przeciwnika; zgodnie ze schematem sytuacji tarczowej.	6 prowadzić nasłuch radiowy przebiegu kierowania ogniem podczas strzelania.
2	od 13.00 do 16.00	nakazuje załadowanie amunicji ślepej; nakazuje przejście do działania taktycznego; kontroluje działania batalionu w czasie włamania się przeciwnika w rejon obrony batalionu i wyprawiania kontrataku batalionowego.	po przerwie taktycznej dowódca batalionu dowodzi batalionem podczas wymywania się przeciwnika w głąb obrony; melduje o załamaniu natarcia w głąbi ugrupowania; melduje za wykonania kontrata-	zgodnie z planem pozorowania pola walki przeciwnika podają sygnał „NAPRZÓD”.	prowadzić nasłuch radiowy podczas organizowania kontrataku.

LP	CZAS	CZYNNOŚCI KIEROWNIKA ĆWICZENIA	CZYNNOŚCI ĆWICZĄCYCH	DZIAŁANIA ZESPOŁÓW POZORUJĄCYCH	UWAGI
1	2	3	4	5	6
4	od 16.00 do 18.00	nakazuje przejść do obrony; zorganizować system obrony batalionu.	ku; wykonuje kontratak; melduje o powodzeniu kontraktaku; pierwszorutowe kompanie przechodzą do obrony; ba- talion organizuje system ognia; umacnia nakazaną rubież;	przerwa taktyczna.	sprawdzić szkice ognia w pododdzia- łach batalionu.

ETAP III

PRZYGOTOWANIE NATARCIA BATALIONU W BEZPOŚREDNIEJ STYCZNOŚCI Z PRZECIWNIKIEM

1. Otrzymanie zadania bojowego od dowódcy brygady.
2. Planowanie działań batalionu.
3. Wydanie rozkazu bojowego do natarcia.
4. Organizacja synchronizacji działań.
5. Zajęcie i przygotowanie rejonu wyczekiwania do natarcia.

CZAS TRWANIA ETAPU:

czas astronomiczny: 261800LIS – 270600LIS

czas operacyjny: 261800LIS – 270600LIS

LP	CZAS	CZYNNOŚCI KIEROWNIKA ĆWICZENIA	CZYNNOŚCI ĆWICZĄCYCH	DZIAŁANIA ZESPOŁÓW POZORUJĄCYCH	UWAGI
1	2	3	4	5	6
1	od 18.00 26.11 do 06.00 27.11	stawia zadanie przez techniczne środki łączności do wykonania natarcia z bezpieczeństwa stycznej z przeciwnikiem; zatwierdza decyzję dowódcy batalionu.	dowódca batalionu przyjmuje zadanie do natarcia; wydaje zarządzenia przygotowawcze; wypracowuje zamiar do natarcia;	przerwa taktyczna. porzucenie broniącego się przeciwnika.	sprawdzić znajomość przez żołnierzy i dowódców poszczególnych pododdziałów.
2	od 20.00 do 05.00	kontroluje czynności przygotowawcze pododdziałów do natarcia; o 05.55 przyjmuje meldunek o gotowości batalionu do natarcia od dowódcy batalionu oraz o gotowości pozoracji.	o godzinie 01.00 27.11 melduje dowódcy brygady zamiar do natarcia. dowódca bcz nakazuje przygotowanie pododdziałów do natarcia; pododdziały przygotowują się do wykonania natarcia; o 05.55 dowódca batalionu melduje gotowość do natarcia.		

ETAP IV

PROWADZENIE NATARCIA BATALIONU W BEZPOŚREDNIEJ STYCZNOŚCI Z PRZECIWNIKIEM

1. Zabezpieczenie rubieży wejścia do walki
2. Wyjście zgrupowania uderzeniowego batalionu na rubież ataku.
3. Prowadzenia natarcia.
4. Pokonanie przeszkody wodnej.
5. Opanowanie obiektu ataku.

CZAS TRWANIA ETAPU:

czas astronomiczny: 270600LIS – 271500LIS

czas operacyjny: 270600LIS – 271500LIS

LP	CZAS	CZYNNOŚCI KIEROWNIKA ĆWICZENIA	CZYNNOŚCI ĆWICZĄCYCH	DZIAŁANIA ZESPOŁÓW POZORUJĄCYCH	UWAGI
1	2	3	4	5	6
1	od 06.00 do 10.00 27.11	zarządza rozpoczęcie natarcia; obserwuje wykonanie ataku na czołowe punkty oporu przeciwnika; po meldunku o rozbiciu doraźnej obrony przeciwnika nakazuje kontynuowanie natarcia; wysłuchuje zamiaru dowódcy batalionu o wprowadzeniu odwodu i zatwierdza; wysłuchuje meldunku dowódcy batalionu o rozpoczęciu wycofania się przeciwnika i zamiarze przejścia do pościgu; zatwierdza zamiar	dowódca batalionu dowodzi batalionem w czasie natarcia; składa meldunek o wykonaniu zadania bliźszego; melduje zamiar wprowadzenia odwodu do walki; melduje o wycofaniu się przeciwnika; melduje zamiar do przejścia do pościgu; dowodzi batalionem	zgodnie z planem pozorowania przeciwnika; zgodnie z planem pozorowania działań przeciwnika.	nagrywać z nasłuchu radiowego SR kierowanie wykonania ataku i wykonania zadania bliźszego. nagrywać z nasłuchu radiowego dowodzenie podczas prowadzenia natarcia a następnie

LP	CZAS	CZYNNOŚCI KIEROWNIKA ĆWICZENIA	CZYNNOŚCI ĆWICZĄCYCH	DZIAŁANIA ZESPOŁÓW POZORUJĄCYCH	UWAGI
1	2	3 dowódcy batalionu;	4 w czasie organizowania i prowadzenia pościgu; melduje o wykonaniu zadania dalszego; dowódca bz nakazuje przygotowanie oddziałów do forsowania przeszkody wodnej;	5 zgodnie z planem pozorowania działań przeciwnika.	6 prowadzenia pościgu.
2	od 11.30 do 13.30	przyjmuje meldunek od grupy zabezpieczenia przeprawy o gotowości do działania; stawia zadanie dla dowódcy batalionu do kontynuowania natarcia forsowania przeszkody wodnej i opanowania rubieży; kontroluje organizowanie forsowania, wykorzystania pododdziałów przydzielonych; 11.30 27.11 zezwała na rozpoczęcie forsowania; kontroluje przebieg natarcia w lesie za jeziorem ZŁY ŁĘG i na pasie taktycznym GÓRA HETMAŃSKA.	otrzymuje zadanie do kontynuacji natarcia; dowódca podejmuje zamiar do natarcia z forsowaniem przeszkody wodnej osiągnięcia nakazanej rubieży; organizuje forsowanie i melduje gotowość do natarcia z forsowaniem. wprowadza pierwszą falę na wodę i opanowuje południowy brzeg jeziora; potęguje uderzenie wprowadzając II i III fale, przeprowadza pozostałe siły i środki.	zgodnie z planem pozorowania działań przeciwnika.	zwrócić szczególną uwagę na zachowanie warunków BHP w czasie forsowania i przeprawy. nagrać dowodzenie batalionem w natarciu.
5	od 14.00 do 15.00	stawia zadanie do przejścia do obrony na dogodnej rubieży terenowej; kontroluje organizowanie obrony w styczności z przeciwnikiem; kontroluje sposób umacniania zajętej rubieży.	dowódca batalionu po otrzymaniu zadania zajmuję dogodną rubież, organizuje obronę w styczności z przeciwnikiem; składa meldunek sytuacyjny.	zgodnie z planem – od godz. 14.30 pozoruje świeże siły przeciwnika.	porównać szkice ognia dowódców kompanii z dowódcami plutonów.

ZAKOŃCZENIE ĆWICZENIA

1. Przemieszczenie batalionu do rejonu czasowego pobytu.
2. Odtworzenie zdolności bojowej.
3. Omówienie ćwiczenia.

CZAS TRWANIA:

czas astronomiczny: 271500LIS – 271700LIS

czas operacyjny: 271500LIS – 271700LIS

LP	CZAS	CZYNNOŚCI KIEROWNIKA ĆWICZENIA	CZYNNOŚCI ĆWICZĄCYCH	DZIAŁANIA ZESPOŁÓW POZORUJĄCYCH	UWAGI
1	2	3	4	5	6
1	od 15.00 do 17.00	nakazuje wykonanie marszu do rejonu ześrodkowania; nakazuje wykonanie obsługi sprzętu; kończy praktyczny etap ćwiczenia.	wykonują marsz do rejonu ześrodkowania z zachowaniem zdolności bojowej; organizują wykonanie obsługi sprzętu; dowódca batalionu melduje wykonanie sprawdzenia i rozładowania broni.	zgodnie z planem porowania działań przeciwnika	zwrócić uwagę na sposób organizacji OPL; zwrócić uwagę na zachowanie przepisów BHP; sprawdzić rozładowanie broni.

2. LIMITY

LP	JEDNOSTKA	czołgi	bwp	WD	s C-T	s O-T	hbs	śr OPL	WZT	s SPEC	Rdst	mtg
1	kierow. ćwicz	-	-	200	150	300	-	-	-	-	20	120
2	wojska ćwicz.	300	1000	600	1600	200	900	100	200	500	30	120
3	oddział pozor.	100	100	-	250	200	-	-	-	-	-	-
4	razem	400	1100	800	2000	700	900	100	200	500	50	240

3. LIMITY ŚRODKÓW BOJOWYCH I ŚRODKÓW POZORACJI POŁA WALKI

LP	JEDNOSTKA	125mm nb. OF	125 mm nb ISA	122mm nbOF	120mm gran. OF	9M32	9M14	23nb BZT	ISA-73	PG-15W	PG-7W
1	wojska ćwicz.	4	-	66	-	1	3	40	20	75	-
2	pododdz. pozor.	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-
3	razem	4	-	66	-	1	3	40	26	75	-

JEDNOSTKA	7,62mm nb.kb. z poc. „L”	7,62mm nb.kb.z poc.T-45”	7,62mm nb.kb. śle- py	7,62mm nb.wz.43 z poc.PS	7,62mm nb.wz.43 z pocT-46	7,62mm nb.wz.43 ślepy	26mm nb.syg.kpl	petarda z lontem	RGD-2 dym biały
Wojska ćwiczące	1185	600	500	600	200	600	2	-	30
pododdz. pozoracji	-	-	400	-	-	2000	7	200	66
razem	1185	600	900	600	200	2600	9	200	96

4. ORGANIZACJA POZOROWANIA POLA WALKI I DZIAŁAŃ PRZECIWNIKA

Do pozorowania działań przeciwnika wykorzystane będą:

- a) do podgrywania sytuacji bojowej- Szef sztabu 2bz, dowódca kp 2bz, dowódca kr;
- b) do pozorowania pola walki- plp z 2bz, plcz z 1bcz, drsap z ksap.

podział i działanie pododdziałów pozoracji zgodnie z „Planem pozorowania pola walki i działań przeciwnika. gotowość do 242200LIS

5. WARUNKI BEZPIECZEŃSTWA

Zgodnie z PSBS-86 oraz instrukcjami dotyczącymi wykonywania określonych czynności o prowadzeniu przepraw.

6. SPOSÓB ZAJĘCIA REJONÓW WYJŚCIOWYCH DO ĆWICZENIA I POWROTU ĆWICZĄCYCH DOWÓDZTW I WOJSK DO GARNIZONU.

1. Ćwiczenie rozpocznie się 242200LIS osiągnięciem stanu pełnej gotowości bojowej w tymczasowym rejonie alarmowym na poligonie z ograniczeniami czasu P przez batalion i środki wzmocnienia. Do ogłoszenia alarmu wykorzystane będą służby dyżurne brygady i batalionu. po sprawdzeniu osiągnięcia pełnej gotowości bojowej ćwiczący dowódca batalionu na SD 1bz otrzyma od dowódcy 1BZ zadanie bojowe do obrony.
2. Ćwiczenie zakończy się około 17.00 27.11 w rejonie obrony batalionu. Po wykonaniu czynności rozliczeniowych batalion wykona marsz do miejsca czasowego pobytu na poligonie KONOTOP. Wdniu 28.11 zostanie wykonana obsługa sprzętu i uzbrojenia biorącego udział w ćwiczeniu.

7. OKREŚLENIE PLANOWANYCH KOSZTÓW PRZEPROWADZENIA ĆWICZENIA:

lp	NAZWA ŚRODKA	CENA ŚRODKA (zł)	ILOŚĆ	RAZEM (zł)
1	Olej napędowy	2,35	32001	7520
2	benzyna	3,45	20001	6900
3	122 mm nb	2500	66	165000
4	125mm nb	2000	4	8000
5	9M114M MALUTKA	14000	3	42000
6	9M32M	50000	1	50000
7	23 nb plotBAT	120	40	4800
8	7,62mm nb"L"	15	1185	17775
9	PG 15 W	1000	200	200000
10	7,62 mm nb	10	600	6000
11	26 mm nb sygn	100	47	4700
12	trotyl (kostka)	50	55	13750
13	lont prochowy	300	50	1500
14	splonka ATAT 8	65	60	3900
15	zapalnik elek. Bojowy	100	35	3500
16	lont detonujący	450	20	900
17	trotyl (ład 8 kg)	550	12	6600
18	125 mm nb CZOLG. ślepy	150	80	12000
19	7,62mm nb ślepy	8	6500	52000
20	PG 15 ISA	80	200	16000
21	7,62 mmnb ślepy	10	3000	30000
22	petarda lontowa	15	400	6000
23	FLG5000	1500	10	15000
24	FLG1000	100	45	4500
25	zapalnik elek. ćwicz.	8	30	240
26	kostka dymna (200g)	5	200	1000
	RAZEM			1190900

KOSZTY WYŻYWIENIA

bz- 495 x 80%= 396 x 11 zł (stawka 020) x 3 dni= 13068zł
das- 100 x 80%= 80 x 11 zł (stawka 020) x 3 dni= 2640zł
kecz - 33 x 80%= 27x11 zł (stawka 020) x 3 dni= 891zł
1 bplot-51 x 80%= 41 x11(stawka 020) x 3 dni=1353zł
2 x drsap- 16 x80%= 13 x11zł(stawka 020) x 3 dni= 429zł
plz - 30 x 80%=24 x 11zł(stawka 020) x 3 dni= 792zł
plcz - 9 x 11zł(stawka 020) x 3 dni=297zł
logistyka - 9 x11zł(stawka 020) x 3 dni=1650
kier. ćwiczenia - 25 x11zł(stawka 020) x 3 dni=825zł

RAZEM

21945zł

CALKOWITY PLANOWANY KOSZT ĆWICZENIA- 1 211 492zł

Wykonano: w 2 egz.

nr 1 - a/a

nr 2 - Sztab

Wykonał: ...../ ...../

Druk: .....

Dnia: .....

nr Pf .....

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

ZAKŁAD TEORII ZARZĄDZANIA I METODYKI SZKOLENIA
DOWÓDZTW

ĆWICZENIE TAKTYCZNE BATALIONU

ZAŁOŻENIE TAKTYCZNE Nr 1

(część opisowa)

**Wręczyć dowódcy 1 bz
w dniu 250400LIS**

Czas Operacyjny 250600LIS
Dokumenty odniesienia:
Mapa 1 : 50 000 SG WP arkusze:
N-33-91, 92, 93 -A, B, C, D
N- 33-103, 104, 105 A, B, C,D

I SYTUACJA OGÓLNA

„POLUDNIOWI”

10 DZ prowadzi natarcie w kierunku: DRAWNO (WU9751), BUCIERZ (WU2451) i do 5.30 25.11, siłami 1 BZ i 3 BPanc opanowała rubież: MIELEĆCIN (WU7932), (KLASZTORNE (WU7449), PIECZYSKA (WU7777).

Pierwszorzutowe brygady po wprowadzeniu odwodów, dążą do rozbicia przeciwnika i do wieczora 25.11 opanowania rubieży STUDNICA (WU2243), BUCIERZ (WU2451), KARWICE (WU2553), a oddziałami wydzielonymi uchwycenia przesmyków między jeziorami w rejonie: OLESZNO (WU2551), DZIKOWO (WU2654), ŚWINIARY (WU2553).

2 BZ – odwód 10 DZ w marszu, czołem kolumny 3 km pñ. GŁUSKO (WU7863).

„PÓLNOJNI”

1 BZ w rejonie GOGUŁCZYN (WV3455), IŃSKO (WV2137), ŻABIN (WV2172) do 5.25 25.11 osiągnęła gotowość do dalszych działań bojowych.

W zaistniałej sytuacji na polu walki istnieje obawa, że część sił 1 DZ walczących z 10 DZ, nie będzie mogła zatrzymać przeciwnika na rubieży jezior: STUDNIA, LUBIE.

II SYTUACJA SZCZEGÓŁOWA

„PÓLNOCNI”

10 DZ po przegrupowaniu sił w godzinach nocnych, od rana 250600 przechodzi do natarcia siłami 1 i 2 BZ wykonując główne uderzenie w kierunku: BUCIERZ – DRAWSKO POMORSKIE (WU3254), rozbija przeciwnika w rejonie jezior: STUDNICA, BUCIERZ, JELENIE, LUBIE i po wprowadzeniu odwodu w sile 3 BPanc opanowuje do końca dnia rubież USTOK (WU3448), ZARAŃSKO (WU3656), DALEWO (WU3357)

Ukompletowanie 10 DZ:

- w ludziach – 80 %
- w sprzęcie bojowym – 90 %.

„POŁUDNIOWI”

1 BZ otrzymała zadanie przejścia do obrony rejonu: KARWICE (WV2458), STUDNIA (WV2243), JEZIORO CZAPLE (WV2749) i niedopuszczenia do przerwania się przeciwnika w kierunku: BUCIERZ – DRAWSKO POMORSKIE.

Dowódca 1 BZ zamierz: dwoma batalionami w pierwszym rzucie, skupiając główny wysiłek obrony w rejonie: BUCIERZ, KONOTOP (WV2156), OLESZNO (WV2551), nie dopuścić do przerwania się przeciwnika w kierunku: BUCIERZ – DRAWSKO POMORSKIE.

Odwód – bz z bcz (bez kcz) wykorzystać w pierwszej kolejności do kontrataku w rejonie głównego wysiłku obrony lub przy zaistnieniu niekorzystnej sytuacji, do obrony drugiej pozycji: WOLICZNO (WV2849), MIELENKO DRAWSKIE (WV2763), GUDOWO (WV2857).

Ukompletowanie 1 BZ:

- w ludziach – 65 %;

- w sprzęcie bojowym – 98 %.

Ćwiczący 1 bż zajmuje rejon: KONOTOP (WV2156), pkt. 114,4 (WV2354), wieża obserwacyjna (WV2154)

III

DANE DODATKOWE

1. Zadanie bojowe dowódca batalionu otrzyma od dowódcy brygady na swoim stanowisku dowodzenia w rejonie ześrodkowania.
2. Warniku meteorologiczne jak w dniu ćwiczenia.
3. Położenie wojsk o godzinie 250600LIS (patrz załącznik 1 do założenia – kalka)
4. 250700LIS przybędą do rejonu ześrodkowania batalionu pododdziały wzmocnienia i wsparcia batalionu.

IV

PRACA DO WYKONANIA

1. Pobrać i skleić mapy.
2. Nanieść na mapę sytuację z założenia.
3. Zapoznać z sytuacją cały stan osobowy ćwiczących.
4. Sprawdzić system łączności z przełożonym i podwładnymi.
5. Być w gotowości do złożenia dowódcy brygady meldunku sytuacyjnego oraz przyjęcia zadania bojowego do obrony.

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

ZAKŁAD TEORII ZARZĄDZANIA I METODYKI SZKOLENIA
DOWÓDZTW

LEGENDA
DO PLANU POZOROWANIA
POLA WALKI I DZIAŁAŃ PRZECIWNIKA

1. CELE POZOROWANIA POLA WALKI I DZIAŁAŃ PRZECIWNIKA

- stworzenie dla ćwiczących wojsk warunków zbliżonych do rzeczywistego pola walki,
- doskonalić umiejętności praktyczne pododdziałów w prowadzeniu rozpoznania pola walki,
- sprawdzić pododdziały rozpoznania artyleryjskiego w prowadzeniu rozpoznania i określania współrzędnych celów,
- stworzyć warunki (zbliżone do rzeczywistych) dla ćwiczących dowódców w podejmowaniu decyzji na podstawie obrazu pola walki,
- wprowadzenie zakłóceń w dowodzeniu i prowadzeniu działań bojowych,
- odzwierciedlenie realnych działań wojsk przeciwnika,
- wyrabianie odporności psychicznej u żołnierzy ćwiczącego batalionu.

2. OGÓLNY SPOSÓB POZOROWANIA POLA WALKI

Pododdział pozoracji składa się z:

- plutonu zmechanizowanego;
- plutonu czołgów;
- drużyny saperów.

Pozoracja podzielona została na 5 grup zadaniowych, które działają według planu pozorowania pola walki i działań przeciwnika.

Sposób pozoracji:

- działania bojowe przeciwnika pozorować poprzez manewr sprzętem połączony z działaniem ogniowym pozorowanym przez środki pozoracji;
- ogień artylerii pozorowany przez jednoczesne wybuchy 3 petard powtórzone trzykrotnie;

- użycie środków ppanc. pozorowane przez wystrzały naboju sygnałowych wystrzeliwanych pod kątem 45° w kierunku ćwiczących wojsk, z zachowaniem rubieży bezpieczeństwa;
- użycie ŚNP pozorować poprzez wystrzeliwanie naboju sygnałowych pionowo;
- skażenia terenu pozorować poprzez RGD 2 z jednoczesnymi wybuchami 2 – 3 petard;
- pożary terenów (obiektów) pozorować przez RGD-2

3. SZCZEGÓŁOWE ROZLICZENIE ŚRODKÓW POZOROWANIA POLA WALKI WEDŁUG REJONÓW (ODCINKÓW, STREF, PÓL)

NR REJONU	NR GRUPY	POZOROWANY ELEMENT	ROZLICZENIE ŚRODKÓW POZORACJI	CZAS WYKONYWANIA DZIAŁAŃ POZORACYJNYCH
1.	1.	DZIAŁANIA ROZP – DYWER.	Petarda z zap. Tar. – 15 szt. Granat dymny RGD- 10 szt. 7,62 mm nb wz 43 – 750 szt. 7,62 mm nb kb – 600 szt. Trotyl – 2 kg Granat błysk – dym – 5 szt. 26 mm nb sygn. 5 kpl.	250010 - 250200
2.	2.	DZIAŁANIA ROZP – DYWER.	Petarda z zap. Lont. – 20 szt. 7,62 mm nb wz 43 – 750 szt. Granat błysk – dym – 5 szt. 26 mm nb oświetl. – 5 kpl. 26 mm nb sygn. 10 kpl. HLZ – 1000 – 5 szt.	250500 - 250600
3.	2.	DZIAŁANIA DYWER. – NA DRODZE MARSZU	Petarda z zap. lont. – 10 szt. Granat dymny RGD – 10 szt. HLZ – 500 – 10 szt. 7,62 mm nb wz 43 „ślepy” – 250 szt. 7,62 mm nb kb „ślepy” – 300 szt. granat błysk – dym – 5 szt. 125 mm ISA 5szt. 73 mm ISA – 5 szt.	250800 - 251000
4.	3.	NATARCIE I PRZEJSCIE DO OBRONY	125 mm ISA - 15 szt. 7,62 mm nb kb ślepy – 600 szt. Granat błysk – dym – 14 szt. Petarda z zap. tar. – 30szt. Petarda z zap. lont. – 20 szt. Granat dymny RGD – 10 szt. 26 mm nb sygn. – 10 kpl. HLZ-1000 – 10 szt.	260800 - 260915

NR REJONU	NR GRUPY	POZOROWANY ELEMENT	ROZLICZENIE ŚRODKÓW POZORACJI	CZAS WYKONYWANIA DZIAŁAŃ POZORACYJNYCH
5.	3.	WYCOFANIE SIĘ Z REJONU STRZELNICY		260915 - 260945
6.	3	PRZERWA OPERACYJNA		261000 - 261300
7.	3	WŁAMANIE SIĘ W UGRUPOWANIE	Petarda z zap. lont. – 10 szt. Granat dymny RGD – 10 szt. HLZ – 500 – 10 szt. 7,62 mm nb wz 43 „ślepy” – 250 szt. 7,62 mm nb kb „ślepy” – 300 szt. granat błysk – dym – 5 szt. 125 mm ISA 5szt. 73 mm ISA – 5 szt. Kostka dymna 75 g – 60 szt. Kostka dymna 200 g – 60 szt. Mina POMZ – 2M ćw. – 60 szt.	261400 - 261530
8.	4	WYCOFANIE SIĘ	Petarda z zap. tar. – 15szt. Petarda z zap. lont. – 10 szt. 26 mm nb sygn. – 5 kpl. 26 mm nb ośw. – 5 szt. Kostka dymna 75 g – 60 szt. Kostka dymna 200 g – 60 szt. 7,62 mm nb wz 43 „ślepy” – 1500 szt. 7,62 mm nb kb ślepy – 600 szt. Mina ćw. Pt Mi Ba III – 100 szt. Mina POMZ – 2M ćw. – 60 szt. 73 mm ISA – 5 szt.	270600 - 270900
9.	5.	WZBRANIANIE FORSOWANIA	Petarda z zap. tar. – 15szt. Petarda z zap. lont. – 10 szt. 26 mm nb ośw. – 5 szt. 7,62 mm nb wz 43 „ślepy” – 750 szt. 7,62 mm nb kb ślepy – 600 szt. Granat błysk – dym – 6 szt. 73 mm ISA – 10szt.	271100 - 271230
10.	5.	WYCOFANIE SIĘ	Petarda z zap. tar. – 15szt. Petarda z zap. lont. – 10 szt. 26 mm nb sygn. – 5 kpl. 26 mm nb ośw. – 5 szt. Kostka dymna 75 g – 60 szt. Kostka dymna 200 g – 60 szt. 7,62 mm nb wz 43 „ślepy” – 1500 szt. 7,62 mm nb kb ślepy – 600 szt.	271230 - 271400
11.	1	OBRONA	Petarda z zap. lont. – 10 szt. 26 mm nb sygn. – 5 kpl. 26 mm nb ośw. – 5 szt. 7,62 mm nb wz 43 „ślepy” – 1500 szt. 7,62 mm nb kb ślepy – 600 szt. 125 mm ISA 5szt. 73 mm ISA – 5 szt.	271400 - 271500

NR RE- JONU	NR GRUPY	POZOROWANY ELEMENT	ROZLICZENIE ŚROD- KÓW POZORACJI	CZAS WYKONY- WANIA DZIAŁAŃ POZORA- CYJNYCH
12.	1.	WYKONANIE ZA- SADZEK	Petarda z zap. Tar. – 15 szt. Granat dymny RGD- 10 szt. 7,62 mm nb wz 43 – 750 szt. 7,62 mm nb kb – 600 szt. Trotyl – 2 kg Granat błysk – dym – 5 szt. 26 mm nb sygn. 5 kpl.	271530 - 271600

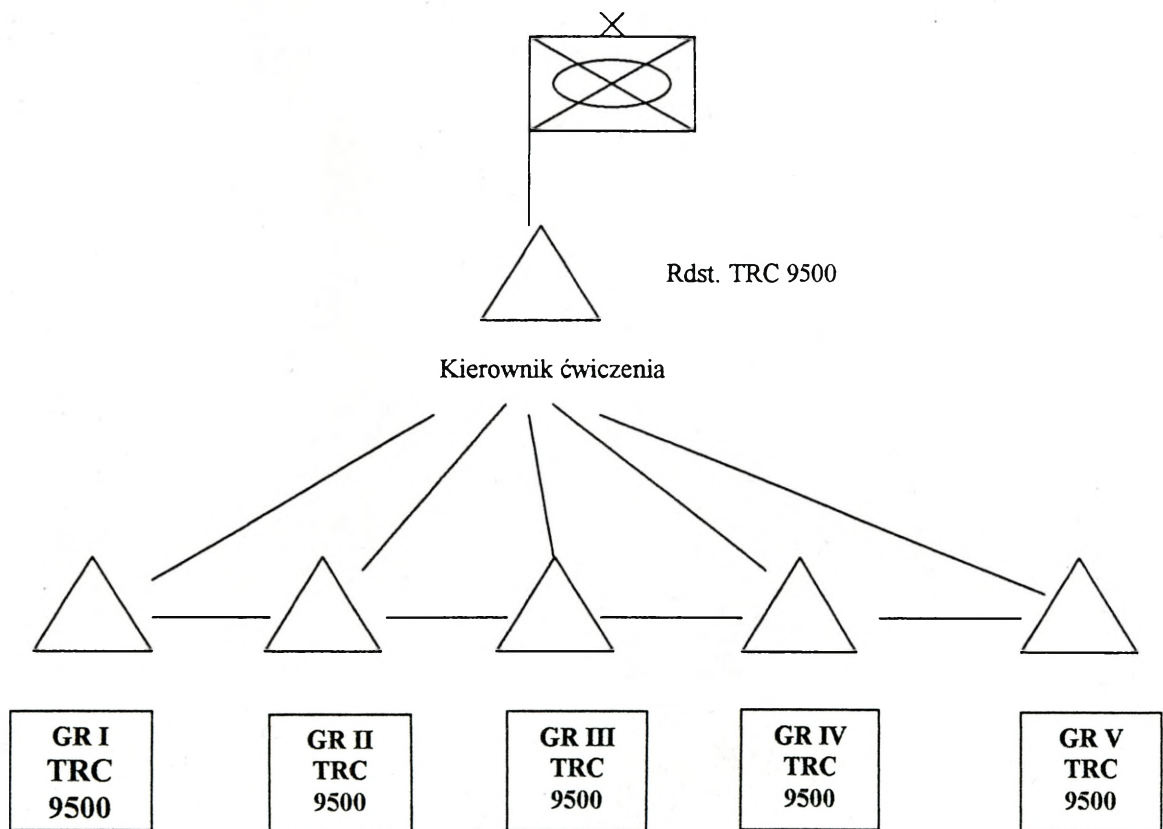
4. OGÓLNY SPOSÓB POZOROWANIA DZIAŁAŃ PRZECIWNIKA.

Lp	Treść sygnału	Sygnał	
		Radiowy	Wzrokowy
1.	Wykonać natarcie	Naprzód	Biała gwiazda
2.	Zatrzymać natarcie	Stój	Niebieska gwiazda
3.	Wycofać	Skok	Zielona gwiazda
4.	Uderzenie lotnictwa	Lotnik	Biały dym
5.	Napad GDR	Napad	Zielony dym
6.	Obszar występowania pożaru	Pożar	Czerwony dym
7.	Skażenie terenu	Plama	
8.	Zająć rejon	Ziemia	
9.	Przerwać ćwiczenie	Odbój	Czerwona gwiazda

5. ROZLICZENIE SIŁ POZORACJI POLA WALKI

Lp	pododdział	stan osobowy	sprzęt	samochody
1.	Grupa 1	12	1 x BWP 1 X T-72	–
2.	Grupa 2	13	1 X BWP	1
3.	Grupa 3	12	1 x BWP 1 X T-72	–
4.	Grupa 4	12	1 x BWP 1 X T-72	–
5.	Grupa 5	16	1 x BWP 1 X T-72	1

**SCHEMAT ŁĄCZNOŚCI KIEROWANIA PODODZIAŁAMI
POZOROWANIA POLA WALKI I DZIAŁAŃ PRZECIWNIKA.**

GRAFIK KIEROWANIA POZOROWANIEM POLA WALKI

	NUMER GRUPY	CZAS POZOROWANIA	SPOSÓB POZOROWANIA	CZAS DZIAŁANIA
A	GRUPA - I	242200 - 242230	⇒ SAMOLOTY PRZECIWNKA – UDERZENIE Z POWIETRZA;	2220
			⇒ POŻAR;	2225
			⇒ KZ PROWADZI ROZPOZNANIE ZABUDOWAŃ.	2230
B	NUMER GRUPY	CZAS POZOROWANIA	SPOSÓB POZOROWANIA	CZAS DZIAŁANIA
	GRUPA - II	250430 - 250830	⇒ SAMOLOTY PRZECIWNKA – UDERZENIE NA SD BATALIONU; ⇒ STREFA ZRZUTU KPD.	0510 0620
C	NUMER GRUPY	CZAS POZOROWANIA	SPOSÓB POZOROWANIA	CZAS DZIAŁANIA
	GRUPA - II	251300 - 251430	⇒ MOST PRZEZNACZONY DO ZNISZCZENIA; ⇒ POLE MINOWE NĘKAJĄCE.	1345 -
D	NUMER GRUPY	CZAS POZOROWANIA	SPOSÓB POZOROWANIA	CZAS DZIAŁANIA
	GRUPA - III	260600 - 260915	⇒ SAMOLOTY PRZECIWNKA – UDERZENIE Z POWIETRZA;	0600
			⇒ KZ PROWADZI ROZPOZNANIE PRZESMYKA MIĘDZY JEZIORAMI;	0610
⇒ NATARCIE PRZECIWNKA;			0630	
F	NUMER GRUPY	CZAS POZOROWANIA	SPOSÓB POZOROWANIA	CZAS DZIAŁANIA
	GRUPA - IV	261530 - 261600	⇒ DRUŻYNA W OBRONIE;	1530
			⇒ OGNIĘ ZEŚRODKOWANE;	1535
⇒ RÓW PPANC UZBROJONY W MI-NY PPANC.			-	
H	NUMER GRUPY	CZAS POZOROWANIA	SPOSÓB POZOROWANIA	CZAS DZIAŁANIA
	GRUPA - I	271400 - 271500	⇒ DRCZ + DRZ W OBRONIE; ⇒ SAMOLOTY PRZECIWNKA – UDERZENIE Z POWIETRZA.	1400 1430

I	NUMER GRUPY	CZAS POZOROWANIA	SPOSÓB POZOROWANIA	CZAS DZIAŁANIA
		GRUPA - I	271530 - 271600	⇒ POLE MINOWE
G	NUMER GRUPY	CZAS POZOROWANIA	SPOSÓB POZOROWANIA	CZAS DZIAŁANIA
	GRUPA - V	270600- 271330	⇒ DWIE GRUPY MIN;	-
			⇒ SAMOLOTY PRZECIWNKA – UDERZENIE Z POWIETRZA;	0600
			⇒ DRCZ + DRZ W OBRONIE;	0615
			⇒ MOST PRZEZNACZONY DO ZNISZCZENIA;	1200
⇒ SAMOLOTY PRZECIWNKA – UDERZENIE Z POWIETRZA;			1240	
E	NUMER GRUPY	CZAS POZOROWANIA	SPOSÓB POZOROWANIA	CZAS DZIAŁANIA
	GRUPA - III	261400 - 261500	⇒ OGNIE ZEŚRODKOWANE;	1400
			⇒ NARZUTOWE POLE MINOWE;	1415
			⇒ DRCZ + DRZ W NATARCIU..	1425

Wydrukowano w 5 egz.

Egz. nr 1-5 biblioteka niejawna

Wyk. płk HALIK, ppłk WOŁEJSZO

Druk AON zam. nr 793/WW/